DRAUGAS
Leidžia Lietuvių Katalikų Spaudos Draugija.
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois
Vienintėlis tautinės ir tikybinės minties lietuvių dienraštis pasaulyje.
Telefonas — VIRginia 6640 - 41

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

DRAUGAS
The Lithuanian Daily Friend
Published by the Lithuanian Catholic Press Society.
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois
The most influential Lithuanian Daily in America.
Telephone — VIRginia 6640 - 41

No. 219 | Price 4 cents | Chicago, Illinois, Šeštadienis, Rugsėjo (Sept.) 20d, 1947 | Kaina 4 centai | Vol. XXXI

Ar Tai Reiškia Santykių Nutraukimą? U.N. Turi Pasirinkti Karą ar Taiką!

UN Sesija Svarstys Kelis Klausimus, Kurių Didžiausias Gal Bus Veto

RAŠO VYT. ARŪNAS

PARYŽIUS. — Be didelio entuziazmo ir nervingoje atmosferoje, antradienį Flushing Meadows buvo atidaryta antroji UN visuotina sesija.

Kaip ir turėjo būti, ji buvo atidaryta tradicine kalba, kurią pasakė New Yorko burmistras, pasveikindamas susirinkusius 55 tautų atstovus ir Brazilijos atstovo Aranha kalba, kurioj jis išdėstė, kad UN per paskutiniuosius metus nesugebėjo nieko gero nuveikti ir šios sesijos pareiga yra pasirinkti kelią, ar į taiką ar į karą.

Atstovai Pesimistiškai Nusiteikę

Perspektyvos, kurios yra iškeltos prieš šią UN sesiją, nėra linksmos, bet labiau miglotos, taip kaip būna lapkričio mėnesy Londono oras, kada per porą žingsnių nieko nesimato prieš akis. Šiandien susirinkę atstovai turės nuspręsti, ar ateinantieji metai UN'ai bus laimingesni, ar jie ves į visišką skyrimasi.

Istoriški palyginimai dažniausiai būna blogi. Bet šį kartą mes negalime praeiti pro šalį, nepalyginę šią UN sesiją su 1939 metų Tautų Sąjungos sesija. Skirtumas tik toks, kad Tautu Sąjunga buvo atsidūrusi tokioj tarptautinės dramos atmosferoje, kokioj šiandien yra UN, kada atstovai klausia, ar tai jau karas, ar taika, tik po devynioliko mėnesių gyvenimo!

Galima būtų pasakyti, kad tai amžinas politikos ratas. Bet mes gyvename moderniškoje epokoje ir dabar užtenka dviejų metų, kad sužlugdžius visus tautų čarterio gražiuosius principus, kuriais buvo siekiama taikos igyvendinimo, nes pasirodė, kad ju kai kurios valstybės nesilaikė ir toliau tebetęsia agresingą akciia.

Marshallo Strategija

Atstovai nekantrauda mi laukė, kada pasirodys taip senai lauktas amerikiečių-rusų jėgų susirėmimas.

Valstybės, kurios remia Marshallo planą, greit suprato Marshallo strategiją, kad šioj sesijoj reikia, bet kokia kaina ir rizika išgauti sovietų pasitraukimą iš užimamų pozicijų, nežiūrint į visus priešingumus.

Visą šią susirinkusiųjų nuotaiką labai ryškiai vaizduoja sovietų atstovo Krasilnikovo pasakymas, kad didesniam UN pasisekimui reikėtų išbraukti iš dienotvarkės Graikijos ir Ispanijos klausimus. Į tai vienas amerikiečių diplomatas juokais atsakęs, kad dar geriau būtų padaryta, jei rusų atstovai būtų išbraukti iš delegacijų sąrašo...

Aišku, nei vienas iš šių pasiūlymų nebuvo priimtas, o visa tai liko užkulysiuose!

Daugelis Europos atstovų yra nustebinti amerikiečių greitu aktyvumu. Iškeldamas graikų problemą prieš visuotiną sesiją, Marshallas kartu pasiūlė naują saugumo protokolą.

Pagal šį protokolą būtų garantuojama pagalba visoms jį pasirašiusioms valstybėms, jei tik jos to prašytų ir įrodytų, kad prieš jas daroma agresija. Tokiu būdu, UN galėtų pasiųsti pagalbą į Graikiją, apgynimui jos nuo Bulgarijos ir Jugoslavijos. Aišku, šiam pasiūlymui Rusija visomis keturiomis priešinsis, nes tai būtų pirmas žingsnis atimti jai "veto" teisę. Tačiau nežiūrint į visus "įsižeidimus," niekas negalvoja, kad rusai apleis UN.

Abejinga UN Ateitis

Iš 43 klausimų kurie yra įrašyti į dienotvarkę, tik keturi labiau "dega": Palestina, Ispanija, Graikija ir "veto" teisė. Tačiau ne tas kreipia šių atstovų dėmesį, o kova kuri vyksta tarp Washingtono ir Maskvos.

Palestinos problema bus sunku išspręsti, gi Ispanijos klausimą norima palikti šešėlyje. Tuo tarpu dėl "veto" ir Graikijos sovietai nepasigailės kišti baslius į ratus...

Iš viso ko matyti, kad UN yra atsidūrusi beviltiškoje padėty ir ji turės kuo greičiau perorganizuoti tautų čarterį, kad galėtų pradėti aktyviai veikti.

Danija Protestuoja Prieš Sovietų Elgėsį

KOPENHAGA, Danija, rugs. 19.—Danijos užsienių reikalų ministerija šiandien iteikė Rusijai formalų protestą prieš internavimą 13 danų, kurie yra rusų jūrininkų laikomi paskendusiame vokiečių laive Baltijos jūroje. Ministerijos kalbėtojas sakė danai per 18 mėnesių dirbo tame laive, prie Falster salos. Danija nori laivo griaučius panaikinti.

Rusų laivyno laivas priplaukė trečiadieny, pareiškė, jog paskenduolis yra jų, ir isakė danams sustoti dirbus, nežiūrint to, kad pildant tarptautines sutarti Danija turi tam tikras Baltijos jūros dalis išlaikyti atdaras.

VAIZDAS FLORIDOS PLIAŽO PO URIGANO

Miami Beach, Fla., gyventojai brenda per vandenį pakrantėje po to, kai uriganas paliko palmių šakas ir kitas metmenis šio kurortinio miesto gatvėse. (Acme Telephoto)

Sovietai Dar Kartą Atakavo Ameriką, Bandys Prastumti Savo Rezoliuciją

Kiselev Pakartojo Višinskio Žodžius, Pagrąsino Bombą už Bombą

NEW YORKAS, rugs. 19.—Sovietų ataka ant Amerikos buvo atnaujinta šiandien UN sesijoje Baltrusijos vyriausiojo delegato Kuzma V. Kiselevo, kuris, paremdamas Višinsky daryti kaltinimą "karo kurstymo," sakė Amerika pasiėmusi pasaulio valdymo sloganą. Jis kalbėjo po to, kai Dr. Jose Arce, Argentinos vyriausias delegatas, padarė pirmą formalų atsakymą Višinskio kaltinimams.

Arce pastebėjo, jog Višinsky įskaitęs Argentiną savo "komplimentuose" ir sakė atrodė rusas padaręs "greitą kelionę aplink pasaulį" apimti beveik visus savo užsipuolime.

Atsakys Atomine Bomba

Pakartodamas daugelio Višinskio primestų kaltinimų, Kiselevas sakė sovietų sąjunga vadovauja vajui už taiką, bet yra iš daugelio pusių puolama. Kalbėdamas apie atominės jėgos kontrolę, jis sakė Amerika negalės išlaikyti monopolį, ir pridūrė, "Vienos pusės atominė bomba gali būti atsakyta kitos pusės atomine bomba."

Tuo tarpu, sekr. Lie pranešė gavęs iš Višinskio formalų prašymą pridėti jo pasiūlytą rezoliuciją prie sesijos dienotvarkės. Ta rezoliucija nori, kad UN pasmerktų "kriminalinę propagandą naujam karui. kuri yra reakcionierių vedama keliuose kraštuose, ypač Amerikoje. Turkijoje ir Graikijoje." ir kad UN ragintų tuos kraštus kriminaliai nuteisti karo propagandistus.

Valstybės sekr. Marshall kol kas ignoruoja sovietu puolimą, bet sakoma Amerika veikiausiai reikalaus, kad Rusija paaiškintų "karo kurstymo" kaltinimą.

Komunistai Pasiruošę Įsilaužti į Graikiją

WASHINGTON, rugs. 10.—Valstybės sekr. Marshallui reikalaujant sąskaitų suvedimo su Rusija UNoje, Washingtonas šiandien stebėjo padėtį Graikijoje. Raportai tebesklido, kad stipri karių daliniai Albanijoje, Jugoslavijoje ir Bulgarijoje yra pasiruošę pradėti didelę invaziją Graikijoje jeigu Maskva tai įsakytų.

Rūpesčių taip pat sukelia susikirtimai tarpe amerikiečių ir jugoslavų dalinių naujoje laisvoje Triesto valstybėje, kurią Tito, komunistų diktatorius, nori pasigrobti. Sovietų sutikimas pasirašyti Italijos taikos sutartį privertė Ameriką pasiruošti ten esančių 15,000 U.S. karių atėmimui.

Milijonas Darbininkų Baigė Streiką Italijoje

ROMA, rugs. 19.—Streikas daugiau negu 1,000,000 ūkių darbininkų šiaurės Italijoje buvo užbaigtas šiandien, tuo prašalinant vieną agitacijos priežasčių, kurios grąsino nuversti premjero De Gasperi vyriausybę. Darbdavių ir unijos atstovų susitarimas baigė 11 dienų streiką ir komunistų valdoma darbo federacija įsakė darbininkams grįžti į ūkius.

Streikas baigtas dieną pirm "protestų dienos" prieš kainų brangumą, kurią šaukia komunistai ir kairieji. Komunistų viršila Palmiro Togliatti sakė: "Yra valia revoliucijai didelėje dalyje Italijos žmonių," bet jis užginčijo, kad ryt dienos demonstracijos buvo taikomos į revoliuciją.

Anglja Parduos Dar Daugiau Savo Aukso

LONDONAS, rugs. 19. — Anglija parduos daugiau savo sukrauto aukso, iždo sekr. Hugh Dalton sakė šiandien, ir gal net iškeis daugiau sterlingo į dolerius. Jis pareiškė spaudos konferencijai: "Pardavimas aukso ir pirkimas dolerių yra pavojaus signalai."

Tuo pat metu pasirodė šie išsivystymai: valdžia pripažino, jog Anglijos prekybos balansas rugpiūčio mėnesy suprastėjo, nežiūrint vajaus eksportų padidinimui. Airijos ministras pirm. De Valera tarėsi su britų kabineto nariais apie prekybos ir dolerių santykius tarpe Anglijos ir Airijos, kuri yra pasižadėjusi remti sterlingo svarus.

Britai Gal Atsisakys Palestinos Valdymo

LONDONAS, rugs. 19. — Anglijos valdžia ryt dieną nutars ar paleisti savo Tautų Lygos duotą mandatą valdyti Palestiną. Valdžios sluoksniai sakė užsienio, kolonijų ir karo departamentai sutiko, kad Anglija turi paleisti Palestiną, bet nebandyti vieniems pravesti Palestinos padalinimą.

BUENOS AIRĖS, rugs. 19.—Šiandien pranešta, kad vėl pradėta siųsti mėsą blekinėse Anglijai, po aštuonių dienų nutraukimo dėl sterlingo iškeitimo atšaukimo.

Uriganas Praūžė Per New Orleans ir Pasieks Arkansas Pirm Negu Išsibaigs

Miestas Nebuvo Pasiruošęs, Tad Nuostoliai Gali Būti Dideli

NEW ORLEANS, La., rugs. 19.—Staugiantis uriganas, kuris sugriovė namus ir vertė vandenis per didžiąją pakraščio jūros sieną, praūžė virš New Orleans tuoj prieš pietus šiandien ir pasuko gilyn su naikinimo jėga.

Didieji vėjai aižė visą įlankos pakraštį, nuo Pensacola į vakarus. Daugiau negu 1,000 gyventojų Alabamos žvejų miestų subėgo į aukštesnes vietas, o netoli Biloxi, Miss., tvirti priepla kos stulpai buvo sulaužyti lyg degtukai, ir stogai buvo nuplėšti nuo daugelio namų.

Pranašauja Didelius Nuostolius

Dar nepaskelbtas spėjimas apie nuostolius pagal įlankos pakraštį, bet reiškiama baimė, jog aukų ir nuostolių skaičius bus kur kas didesnis negu Floridoje, kur nuostolių skaičius pasiekė virš $12,000,000.

Oro biūras pranešė, kad uriganas pradeda išdegti, ir nors šį vakarą pasieks pietų Arkansas, vėjai bus tik apie 45-50 mylių per valandą greitumo, o iš ten bus dar silpnesni.

Prezidentas Šiandien Grįžta Prie Darbo

NORFOLK, Va., rugs. 19.—Prez. Trumanas šiandien atvyko čia karo laivu Missouri po 12 dienų kelionės iš Rio de Janeiro. Prezidentas persės į prezidentinę jaktą Williamsburg ir bus Washingtone ryt ryte.

Prezidentas jau paskyrė pirmadieny tarptautinės padėties apžvalgai su valstybės departamento viršininkais.

Prancūzija ir Italija Nori Bilijono Šalpos

WASHINGTON, rugs. 19.—Galima kaina "laikinos" finansinės pagalbos Vakarų Europai šiandien pasidarė aiškesnė pranešimu, kad Prancūzija ir Italija kartu nori netoli $1,100,000,000 per ateinančius šešis mėnesius. Valdininkai, kurie pranešė tai, sakė prancūzai laikinai nustatė savo reikalavimus maždaug $700,000,000 sumoje—dvigubai tiek, kiek Italija prašė.

Abu tie kraštai patiekė valstybės departamentui finansinius raportus, kad pagelbėti nustatyti kiek tokios pagalbos gali reikėti pirm negu Marshall planas pradės veikti.

Padarys Inspekciją Europos Stovyklose

WASHINGTON, rugs. 19.—Speciali senato komisija šiandien nutarė smulkiai išnagrinėti stovyklas karo tremtiniam ir išvietintiem asmenim Europoje.

Rusija Neatsako į Prancūzijos Prašymą

PARYŽIUS, rugs. 19. — Užsienių ministerijos kalbėtojas šiandien sakė Prancūzija prieš kelias savaites paprašė Rusiją pristatyti jai kviečių, kad pagelbėti jai žiemos metu, bet iki šiol dar nėra gavusi atsakymo iš rusų. Informantas sakė Rusija prašyta už tai, kad prancūzai bijojo Amerika negalėsianti atsiųsti jai pakankamai javų.

Sulaikė Pabaltiečius Atplaukusius Amerikon

NEW YORKAS, rugs. 19.—Būrys 23 estų ir vieno latvio, kurie perplaukė per Atlantą 43 pėdų ilgio laiveliu tikslu apsigyventi Amerikoje, buvo šiandien sulaikyti Ellis Islande, kur imigracijos pareigūnai išklausys jų pasakojimą. Grupė išlipo Savannah, Ga., antradieny.

BRATISLAVA, Čekoslovakija, rugs. 19.—Penki slovakų kariai buvo šiandien suareštuoti ir apkaltinti išdavyste už sąmokslą, kuriame buvo numatyta nudėti Prez. Benešą.

VĖLIAUSIU ŽINIŲ SANTRAUKA

—Maisto urmo kainos Chicagos rinkoje nukrito antrą dieną iš eilės. Spėjama tai nurodo jų palinkimą.

—Fiorello LaGuardia dar neatgavo sąmonės. Gydytojai spėja, kad jis jos neatgaus ir nebeatsikels.

—Kinija sako ji, kartu su Rusija, atsisakys dalyvauti 11 tautų konferencijoje Japonijos taikos reikalu.

—Bulgarijos vyriausias apeliacijų teismas atmetė Nikolai Petkov prašymą pasigailėjimo. Komunistinė valdžia pasmerkė jį mirčiai už opoziciją raudoniems.

—Jugoslavų žinių agentūros pranešė, kad U.S. kariai tebelaiko apie 300 jardų "naujos jugoslavų teritorijos" netoli Farnetice miestelio, Italijos pasienyje.

—Kitas 50,000 japonų yra iškeliama iš šiaurės Tokyo potvyniams gresiant Tokyo lygumų apylinkes.

—Graikijos delegatas U.N. sesijoje pabrėžė pavojų gresiantį iš komunistų kaimynų ir prašė greit gelbėti.

KALENDORIUS

Rugsėjo 20 d.: Šv. Eustachas ir jo Draugai; senovės: Tautgirdas ir Gundega.

Rugsėjo 21 d.: 17-tas Sekmad. po Sekminių, Šv. Matas Apaštalas ir Evangelistas; senovės: Mantvilas ir Visekintė.

Rugsėjo 22 d.: Šv. Tomas Vilanovietis; senovės: Vyrmantas ir Mantautė.

ORAS

Giedra ir šilta. Saulė teka 6:35; leidžiasi 6:54. Sekmadieny—lietinga ir vėsiau.

Lietuvos Ministras Grįžo Iš Europos

Rugpiūčio 28 d. P. Žadeikis sugrįžo į Washingtoną pabuvojęs Londone, Paryžiuj, Frankforte ir aplankęs keletą tremtinių stovyklų prancūzų ir amerikiečių zonose Vokietijoje. Kelionę ten ir atgal atliko orlaiviu. Kelionės metu (nuo liepos 30 iki rugpiūčio 28 d.) jam teko matytis su savo kolegomis — diplomatais ir išsikalbėti įvairiais Lietuvą ir lietuvius liečiančiais klausimais su kovojančios tautos atstovais ir visuomenės veikėjais. Pasitarimų pasėkoje lietuviškoji vienybė tapo sustiprinta ir viltys į laisvės rytojų užgrūdintos.

SKAUTŲ SUVAŽIAVIME

Paryžiuj besilankant, įvyko skautų tarptautinis Jamboree, kuriame dalyvavo ir žymus būrys Lietuvos skautų, atvykusių iš trijų Vokietijos zonų. Lietuvos Ministras drauge su kolegomis buvo ten nuvykęs rugpiūčio 13, ir jam teko svečiuotis pas lietuvius skautus ir aplankyti latvių bei estų stovyklas. Lietuvos DP skautų pasirodymas kaip Jamboree, taip prie Nežinomojo Kareivio kapo Parise, buvo šaunus ir įspūdingas.

PO LIETUVIŲ STOVYKLAS

Formalinio pobūdžio kliūtys Žadeikiui bepaliko vietoje savaitės, vos tik tris dienas DP stovyklų lankymui Vokietijos okupuotose srityse. Min. Žadeikis spėjo betgi apsilankyti keletoje vietovių prancūzų zonoje, kaip Tuebingen, Reutlingen, Pfuellingen ir Dettlingen. Per vizitą jam teko svečiuotis Lietuvos Raudonojo Kryžiaus centre ir Čiurlionies Ansamblio meno vakare. Čia tremties nuotaikos skaidrios, viltingos; reiškiama daug dėkingumo kaip Amerikos lietuviams, taip ir prancūzų administracijai. Amerikos zonoje Žadeikiui teko pirmoje eilėje vizituoti Amerikos Karo Vyriausybę Frankforte ir aplankyti skaitlingiausias lietuvių tremtinių stovyklas Hanau ir Schwaebisch Gmuend. Taipgi aplankė lietuvių sargybos kuopą Schwaebisch Hall, ir buvo nuvykęs į Wuerzburg pamatyti miesto griuvėsius ir netoliese esančią Seligenstadt stovyklą. Išviso jam teko apsilankyti septyniose tremtinių gyvenamose vietovėse, kurių tarpe Seligenstadt stovykla bent patalpų atžvilgiu atrodė blogiausiame stovyje. Pakartotini screeningai esą visus išvarginę, kaip ir sovietinių agentų įžūlumas. Nepaisant trūkumų (patalpų ir maisto atveju) tremtinių nuotaika buvo pilna rimties, pasiryžimo, ir vilties į geresnį rytojų. Čia dažnai kalbama apie Stratton Bill ir laukiama iš IRO didesnio tremtinių dalios supratimo. Tokioje didelėje stovykloje kaip Hanau, kur gyvena trys su viršum tūkstančių lietuvių, bedarbių nėra: kiekvienas žino savo dienos uždavinį ir vien stovykla gyvuoja lyg maža savivaldybė respublikoje. Kiekvienas dirba srityse kurios jam labiausia artimos arba mokinasi tokių amatų iš kurių tikisi pasidaryti sau ateities pragyvenimo šaltinį.

TREMTINIŲ JAUNIMAS

Visas jaunimas sutrauktas į mokyklas, taip kad vaikų darželiuose, pradinėse mokyklose ir gimnazijos klasėse tuščių vietų nesimato. Skautų idėja tarpe tremtinių jaunimo labai paplitusi. Berniukai ir mergaitės turi savo skautiškas uniformas, gerai atrodo ir linksmai nusiteikę. Žaidžiama, dainuojama, net sportuojama. Jaunimas, kai paklaustas ko verta jiems taikomoji sovietų propaganda kad grįžtų namo, atsako: "Politrukų pastangos bergždžios, jie mus tik labiau įtikina, kad grįžimui dar neatėjo laikas".

Kasdieninės veiklos įvairumas labai ryškus: štai čia daržinė perstatoma į bažnyčią, štai sugriautas trobesys paverčiamas teatru, o ten tautiškais rūbais pasirėdę vyrai ir merginos buriasi dainuoti, vėliavą pagerbti, teatralinį veikalą repetuoti. Ten vėl anoj pusėj plataus kareivinės kiemo eilė įvairių dirbtuvių gamina arba taiso kasdieninio vartojimo dalykus, naudodami įrankius ir žaliavą pačių DP surenkamą apylinkės laukuose. O čia štai didelis būrys moterų — lietuvių, latvių, esčių, susimetęs erdvioje ir šviesioje patalpoje, gamina įvairius rankdarbius, tuo pat metu mokindamos audimo, nerimo, siuvimo, dažymo amatų. Stovykloje veikia rašytojų ir žurnalistų būrelis ir tautinio meno mėgėjų kuopelė. Visa ten yra tvarkoma rinktojo komiteto vadovybėje, kuris turi autoritetą, turi savo teismą ir tvarkdarius (policiją) ir kuris vadovaujasi bendru Tremtinių Bendruomenės statutu. Dar neseniai jie buvo siundomi ir gundomi, grasinami ir niekinami tai rudos, tai raudonos diktatūros, — dabar ir plūdimai pasikartoja iš kito šaltinio (pav. Fellbacho miesto tarybos žygis). Tremtinių kelias erškėčiais klotas.

DĖKINGI AMERIKIEČIAMS

Visi tremtiniai, su kuriais teko kalbėtis yra pilni padėkos amerikiečiams ir Amerikos lietuviams už jų moralinę ir materialinę paramą, ypatingai tą paramą, kuri juos pasiekė iš BALF-o ir kuri ten dalinama Lietuvos Raudonojo Kryžiaus priežiūroje. Lietuvos Raudonasis Kryžius lošia labai reikšmingą rolę tremtinių gyvenime; jis turi įsteigęs Schwaebisch Gmuend Medicinos slaugių mokyklą, kurios aptarnauja visas tremtinių ligonines. Bendrai imant, lietuvių komitetai tusi sudarę rimtus ir draugingus santykius su A. M. G. pareigūnais, ir lietuvio patvarumas, sugebėjimas suktis nepalankiose apystovose, rimtas optimizmas, laimi simpatijų sau ir lietuvių tautai. Grupė jaunų menininkų, žinoma jau ir plačiam pasauliui Čiurlionies Ansamblio vardu, yra tikra lietuvių dvasios ir kultūros rodyklė ir propaguotoja; jei kas Čiurlioniečių choro ar šokių nematė — nieko nematė, — sakoma ne tik pačių lietuvių bet ir labai aukštų svetimtaučių pareigūnų. "Sietyno" meno grupė yra taipgi garsi. Tokiu būdu DP lietuviai, ačiū savo įgimtam rimtumui, ačiū savo organizaciniam genijui, per tautinį meną, skina sau kelią į laimingesnį rytojų ir tikisi laimėti ne tik tą kovą dėl žmogaus teisių, bet ir prisidėti prie pagrindinės tautinės kovos laimėjimo — pavergtos tėvynės demokratinių laisvių grąžinimo.

MILŽINIŠKI NUOSTOLIAI AERODROMUI

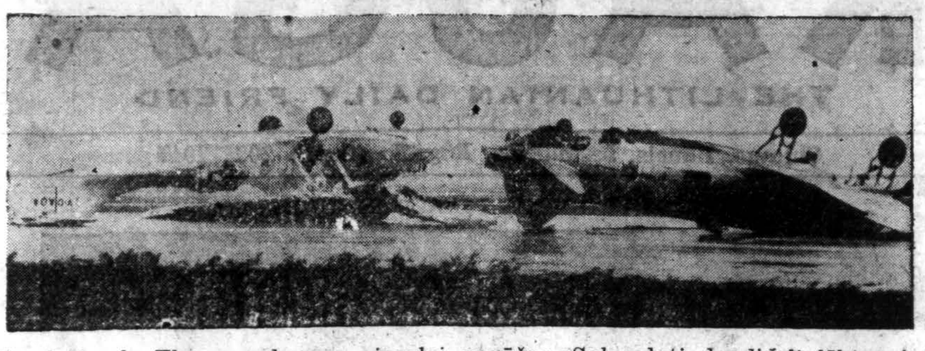

Miami Beach, Fla., aerodromas viesulai praūžus. Sulamdyti du dideli lėktuvai, sugriauti hangarai. (Acme-Draugas telephot o)

Ministerį Žadeikį tremtiniai visur pasitiko iškilmingai ir sveikino visu broliškų nuoširdumu. Pasimatymui į Hanau buvo atvykę ir keletas tremtinių iš anglų zonos. Štai pavyzdžiui tik keli tekstai lietuvių tremtinių sveikinimų Ministeriui Žadeikiui.

ŠTAI, ČIURLIONIEČIŲ SVEIKINIMAS:

"Atskirti nuo savo gimtųjų namų, žaliųjų laukų, sukrėsti sunkių karo audrų šiandien sveikiname Jus, Pone Ministre, lyg savo žilagalvį tėvą. Mes didžiuojamės ir džiaugiamės, brangus Ministre, Jūsų asmeniškai ir visų Amerikos lietuvių didžiulėmis pastangomis ir realiais darbais pa-

(Nukelta į 3 pusl.)

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS

Mano 30 metų praktikavimas yra jūsų garantija.

Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra parodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikus.

KREIVOS AKYS ATITAISOMOS

Jaunuoliai, kurie nepriimami į karo aviacijos skyrius iš priežasties spalvų neregėjimo — (color blindness), kreipkitės prie manęs. Apsiimu išgydyti.

Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinių. Kainos pigesnės kaip pirma.

4712 South Ashland Ave.
Telefonas YARDS 1373

VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 val. vakare. Sekmadieniais pagal sutartį.

J. RIMDZUS, D. C.
LICENSED CHIROPRACTOR IN STATE OF INDIANA
Home calls in Indiana
Phone Wentworth 2527
PHYSIO THERAPY
936 West 63rd Street
HOURS — Daily 6 to 8 P. M. Saturdays 10 A. M. to 8 P. M.

Tikslus tyrimas Contact Stiklai
Orthoptic Gydymas, Stiklus Atnaujinu
Dr. Walter J. Swiatek
OPTEMETRISTAS
2201 W. CERMAK ROAD
(Virš Metropolitan State Bank)
Tel. VIRginia 6592
Val.: kasdien 10 iki 12; 1 iki 5; 7 iki 9. Šeštad. 10 ryto iki 6 vak. Sekmadienį 10 iki 12. Trečiad. uždaryta.

Akis Egzaminuoja — Akinius Pritaiko
Dr. J. J. Smetana, Jr
OPTOMETRISTAS
1801 So. Ashland Avenue
VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Ketvirtad., Penktad. 9:30 iki 12—1:30 iki 8:30
Trečiadieniais Uždaryta
Šeštadieniais 9:30 iki 12—1:30 iki 6 P.M.
Akių Specialistas Laikomas Pasitarimui
CANal 0523 Platt Bldg.

DR. P. ATKOČIŪNAS
DANTISTAS
1446 So. 49th Court, Cicero
Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais
VAL.: 10-12 ryte; 2-6, 7-9 P. M.
3147 S. Halsted St., Chicago
Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Šeštadieniais
Valandos: 3—8 popiet.

DR. J. MOCKUS
DANTISTAS
7550 So. Halsted St.
Tel. HUDson 2096
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Ketvirtad. ir Penktad. nuo 10 ryto iki 8 vak. Trečiad. uždaryta. Šeštad. nuo 10 ryto iki 4 pp.

Off. tel. GRO. 5677. Rez. FRO. 1474
Jei neasiliepia, šauk VIN 3900
Dr. Peter J. Bartkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 West 63rd Street
VALANDOS: nuo 2-4 ir 6-8 kasdien, išskiriant ketvirtad ir sekmad. Šeštadieniais tiktai nuo 2-4 popiet

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 So. Ashland Ave.
(2-tros lubos)
Ofiso Telefonas: YARds 0554
Jei neatsiliepia šaukite—
Res. Tel.: MIDway 2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet; nuo 7 iki 8:30 val. vak. Sekmad. nuo 10 iki 12 val. dieną.

Ofiso tel. VIRginia 7819
Resid. Tel. CANal 7819
Dr. Kazimieras E. Fitz
PHYSICIAN AND SURGEON
X-RAY EXAMINATIONS
2200 West Cermak Road
VALANDOS:
Kasdien — 1-4; 7-9; Trečiad. ir Šeštad. nuo 1-4; Sekmad. — pagal sutartį.

Ofiso Tel. VIRginia 1886
DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4204 Archer Avenue
LIGONIUS PRIIMA:
Kasdien nuo 2:00 iki 8:00 val. Trečiad. ir Sekm. tik susitarus.

DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFayette 3210
Rez. Tel. REPublic 0054
Jeigu Neatsiliepiama — Šaukite: KEDzie 2868
VALANDOS:
Kasdien nuo 1—3 val. popiet ir nuo 6 iki 9 val. vakare.
Trečiadienio vakarais ir taipgi Sekmadieniais pagal sutartį.

Dr. F. C. Winskunas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2420 W. Marquette Rd.
Ofiso Tel.: PROspect 6446
Rez. Tel.: HEMlock 3150
VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 popiet; 6 iki 8 vak.; ir Trečiadieniais pagal sutartį

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
Suviršį 25 metų patyrimo.

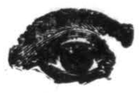

Tel. Yards 1829
Pritaiko Akinius.
Kreivas Akis Ištaiso.
Ofisas ir akinių dirbtuvė:
3401 S. Halsted St.
Kampas 34th Street
VALANDOS: nuo 10 iki 4 ir 6 iki 8. Nedėlioj pagal sutartį.

Dr. J. W. Kadzewick
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2421 West 63rd Street
VALANDOS: Susitarius — nuo 1:00 iki 4:00 ir nuo 7:00 iki 9:00 vakaro, išskiriant Trečiadienių ir Šeštadienių vakarus.
Ofiso Tel. GROvehill 5213
Rez. Tel. HILltop 2626

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN & SURGEON
(LIETUVIS GYDYTOJAS)
2500 W. 63rd Street
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 2-4 p.p. ir 7:30-9 vak.
Šeštadieniais nuo 2-4 popiet
Trečiad. ir Sekmad. uždaryta
Ofiso Tel. — PROspect 3838
Res. Tel. — VIRginia 2421

Tel. GRO. 1800 (Ofiso ir namų)
Dr. Walter J. Kirstuk
PHYSICIAN and SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
3925 West 59th Street
VALANDOS: 2—4 popiet, 6:30—8:30 vakarais. Trečiad. pagal sutartį

DR. PETER I. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6757 So. Western Ave.
Telefonai:
Ofiso—HEMlock 5849
Rezid.—HEMlock 2324
VALANDOS: Trečiadienį ir šeštadienį pagal susitarimą; kitomis dienomis nuo 2 iki 4 po piet. 7—9 vakare.

Tel.: GROvehill 4020
(Ofiso ir Rezidencijos)
Dr. Alexander J. Javois
(JOVAIŠAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 West Marquette Rd.
(Dargis Vaistinės Name)
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1 iki 4 val. p.p. ir 7 iki 9 vak. Trečiad. pagal sutartį

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Tel. VIRginia 6583
DR. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 W. Cermak Rd.
Valandos: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak. Trečiadieniais ir Šeštadieniais ofisas yra uždarytas.
REZIDENCIJA
3241 West 66th Place
Tel. REPublic 7868

Res. 6958 So. Talman Ave.
Res. Tel. GROvehill 0617
Office Tel. HEMlock 4848
DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 West Marquette Road
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 9 vakare. Trečiad. ir Nedėliomis susitarus.

Tel. CANal 0257
Rez. Tel.: PROspect 6659
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted St.
Rezidencija: 6600 S. Artesian Ave.
VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 p.p. 6 iki 9 val. vakare.

DR. STRIKOL'IS
PHYSICIAN AND SURGEON
4645 So. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Sekmad., Trečiad. ir Šeštad. Vakarais—tik pagal sutartį.
Office Tel. YARds 4787
Namų Tel. PROspect 1930

Dr. Walter M. Eisin
(EISINAS)
6155 S. Kedzie Ave.
Practice limited to Obstetrics and Gynecology
VALANDOS TIK PAGAL SUTARTĮ
Telefonai
Ofiso HEM. 8700. Rez. PRO. 6232
Jei neatsiliepia, šaukit MID. 0001

Dr. A. Montvid, M.D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
West Town State Bank Bldg.
2400 West Madison Street
Ofiso Tel.: SEEley 7330
Resiz. Tel.: BRUnswick 0597
VALANDOS:
Nuo 1 iki 3 popiet; 6 iki 8 vakare

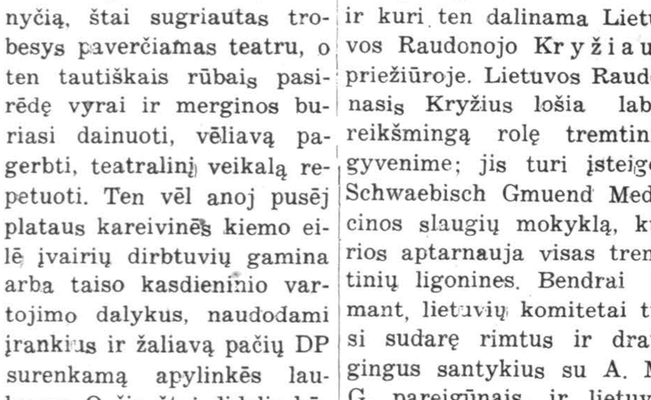

FOR THAT HOME ALL YOUR OWN

You'll Need Money For the Down Payment

Many ambitious couples are saving here to become future home-owners, soon as they've accumulated the down payment needed. Any convenient amount opens your insured savings account at this Association. The chart will show you how much you need to save.

KEISTUTO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
JOS. M. MOZERIS, Sec'y
3236 South Halsted Street
TEL. CALUMET 4118
SAVE WITH A PURPOSE — SAVE ON A PLAN

WESTWOOD LIQUOR STORE
2441 West 69th Street, Chicago

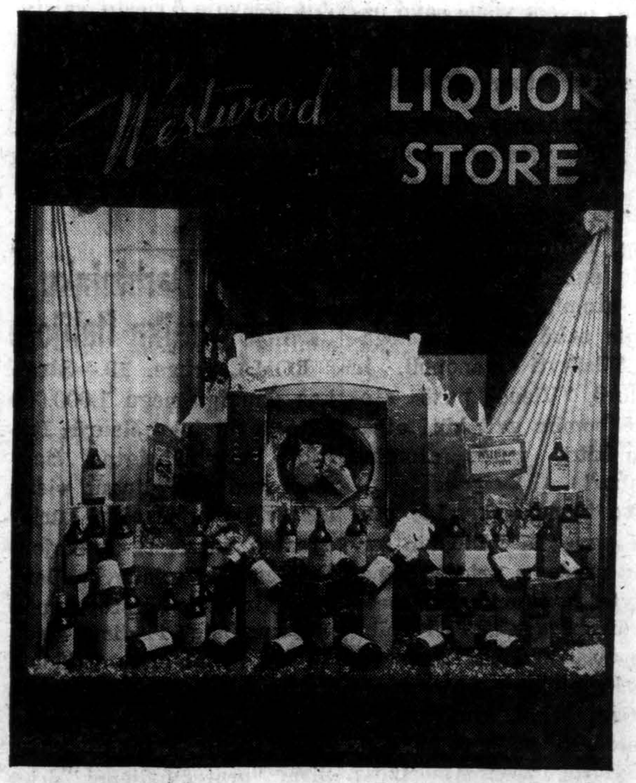

DIDELIS PASIRINKIMAS VYNO, DEGTINĖS, ALAUS!
Specialė nuolaida organizacijų parengimams, vestuvėms ir panašiems įvykiams.
Taipgi pristatome į namus geriausios rūšies alų — buteliais, dėžėmis ir statinėmis.
AL. ŠIMKUNAS, Savininkas
TELEFONAS — PROSPECT 5951

VIESULAI PRAĖJUS

Nuotraukoj matome vieno miesto, pro kurį praėjo viesulas, rezidencijinę gatvę, užverstą išvartytais ir iš kitur vėjo atneštais medžiais. Padaryti milžiniški nuosavybėms nuostoliai. (Acme-Draugas telephoto)

Gyvenimas Be Tėvynės

(Pabaiga)

IŠ MIRTIES Į GYVENIMĄ

Kelis mėnesius jis buvo rusų belaisvis ir laukė mirties, nes gyvenimo sąlygos čiulpė paskutinius gyvybės likučius.

Daug kartų ryžosi bėgti, bet vis nedrįso, nes budri prižiūrėtojų akis sekė, o ran kos laikė parengtą šautuvą. Paskum buvo paskirtas šoferiu ir galėjo toliau išvažiuoti.

Vieną kartą išvažiavo ir daugiau negrįžo. Pakeliui paliko mašiną, visus dokumentus, tik nepaliko maldaknygės. Ją nešė prisispaudęs prie krūtinės, kad arba išneštų ją, arba su ja žūtų. Ir išgelbėjo ne tik ją, bet ir savo gyvybę.

O dabar?

Dabar jis gyvena viename vyrų bendrabutyje ir tyliai laukia. Jis negali sunkiai dirbti; tada kraujas suplūsta jo galvon ir jaučia skausmus. O tačiau kol galėjo, dirbo.

Jis pasiryžęs ir toliau dirbti, ir dabar laukia komisijos ir lengvesnio darbo — gal tekstilėje, gal kur biure. Nors ir palieges, nors ir invalidas, jis nori gyventi ir svajoja užgydyti bent vieną žaizdą, kurią nešiojasi savo širdyje.

— Aš tikiu: mes grįšime prie Nemuno krantų! — sakė vieną kartą dvasios pagavime. — Taip negali likti, taip ir neliks. Gal aš nieko nerasiu: nei namų, nei artimųjų; bet aš rasiu savo gimtąją žemę, kuriai atiduo siu likusias savo jėgas ir nuvargusius palaikus.

— Pasaulis matė tiek daug vargo, kad už jį galima nupirkti laimingą gyvenimą. Mačiau vargo ir aš: netekau gimtojo krašto, pra radau sveikatą. Ar už visa tai aš neturėsiu laimės grįžti į savo namus?!

Ir norėčiau aš jam šiandien po jo vakarinių maldų pasakyti:

— Mano broli! Tu žinai, kas tai yra tėvynė ir gerai supranti, kad be jos žmogus nyksta, kaip augalas be saulės. Tačiau tu žinai dar vieną dalyką: maldą. Kai meldžiasi vargo nematęs žmogus, jo malda rami ir kukli; kai meldžiasi ligonis, jo mal da viltinga ir stipri; kai meldžiasi žmogus, kuris matė žemės pragarą ir pašėlusias žmonių skerdynes, jo malda gali kalnus perkelti į kitą vietą. Tu padėjai mirrį nešantį ginklą ir pasiėmei patvaresnį, kurį sudaro Tikėjimas ir Malda...

1947.IX.3.

Jonas Gailius

Grįžo Lietuvos Ministras

(Atkelta iš 3 pusl.)

dėti lietuviams tremtiniams jų sunkiose dienose. Mes stebimės Jūsų budria ir dideliu atidumu vedama kova už Lietuvos laisvę.

Palikdami mylimą tėvynę, išsinešėm mes tik mūsų brangiausią dvasinį turtą — liaudies meną, kuriuo stiprinam savo brolius tremtinius ir norime parodyti pasauliui, kad lietuvių tauta yra tikrai verta kitų tautų tarpe būti laisva ir nepriklausoma! Mes trokštam taip pat įsijungti ir į užjūrio lietuvių vedamą kovą už mūsų brangios Tėvynės laisvę Amerikoje! Sveikindami Jus, Pone Ministre, ir džiaug damiesi Jūsų atsilankymu, linkime Jums asmeninės laimės ir geros sveikatos. O brangioms sesėms ir broliams Amerikoje perduokite mūsų karštą padėką už gausią paramą mums tremtiniams ir už ryžtingai vedamą kovą dėl mūsų bočių šalies laisvės!''

SCHWAEBISCH GMUEND TREMTINIŲ ŽODIS:

''Mes, Schwaebisch Gmuend stovyklos lietuviai trem tiniai nuoširdžiai Tamstą sveikiname ir esame laimingi, turėdami Tamstą mūsų tarpe.

Į Tamstą, kaip suvereninės Lietuvos Valstybės atstovą, ištiestos lietuvių rankos, šaukiančios pagalbos Sibiro pragare, Pavergtoje mūsų Tėvynėje, čia Vakaruose ir visame pasaulyje. Mes tikime, kad Tamsta nuo lat girdite mūsų Tautos nepaliaujamą šauksmą kad visomis savo galiomis darote žygius išlaisvinti ją iš baisių nelaisvės kančių. Mes linkime Tamstai ištvermės ir prašome Aukščiausiąjį palaimos mūsų brangios Tėvynės išlaisvinimo darbe.''

LIETUVIŲ MOTERŲ CENTRINIO KOMITETO PIRMININKĖS ŽODIS:

''Kiekvienas žmogus savaip reiškia vidiniai išgyventą pasaulį: Vienas ašarose paskendęs parodys savo skausmą, kitas — priešingai, dantis sukandęs slėps jį nuo pasaulio. Atsiras žmonių, kurie skardžia daina išduos savo džiaugsmą, bet bus ir tokių, kurie kukliu eilėraščiu apie savo laimę papasakos.

Lietuvė moteris iš seno savo pasaulį atkūrė ir dabar atkuria audiniuose. Iš rašto ir spalvų derinimo atspėsi, kam audinys skirtas ir kokioje nuotaikoje dirbtas. Šitą juostą, kurią aš Tamstai, Garbingas Užjūrio Svety, noriu įteikti lietuvių moterų tremtyje esančių vardu, yra mūsų gyvenimo išraiška. Blankios jos spalvos, neaiškus raštas, lygiai kaip ir mūsų dienos stovyklose. Šiuo įteikimu aš noriu surišti ir didelį prašymą. Kada sugrįši į anuos kraštus, pasakyk lietuvėm, kad tebūna šita juosta atnaujintas ryšis tarp Jų ir mūsų. Mes šiandieną benamiai, beteisiai — elgetos. Paprašyk Jų, kad Jos ištiestų savo mylinčią ranką, kuri mums suteiks ištvermės ir vilties. Pasakyk Joms, kad rytojaus dienos nežinia, lyg šmėkla mus lydi ir jėgas pakerta. Pasakyk Joms, kad austi juostas išmokome gimtajame krašte. Tegul Jos nenutraukia ryšio su mūsų namais, tegul saugo lietuviško šeimos židinio.''

LIETUVOS RAUDONOJO KRYŽIAUS PAREIŠKIMAS

"Sveikindami Tamstą apsilankiusį mūsų stovykloje, mes prašome šia proga perduoti BALF-ui, lietuvių organizacijoms Amerikoje ir visai Amerikos lietuvių visuomenei mūsų nuoširdžiausią padėką už moralinę ir ypatingai didžią materialinę paramą tremtyje bevargstan tiems tautiečiams. Amerikiečiai lietuviai tūkstančius paguodė, aprengė, sušelpė maistu ir pinigais, gal dažnai daug ką nuo savęs atitraukdami. Mes prašome Aukščiausiąjį palaimos mūsų broliams Amerikos lietuviams''.

Į sveikinimus Ministras

CLASSIFIED HELP WANTED ADVERTISEMENTS

★ "DRAUGO" ★
DARBŲ SKYRIUS

"DRAUGAS" HELP WANTED ADVERTISING DEPARTMENT
127 No. Dearborn Street
Tel. RANdolph 9488-9489

Visi skelbimai šiame skyriuje, kur apleista miesto vardas, reikia suprasti, kad yra nuo firmų Chicagoje.

HELP WANTED — VYRAI

50 ARC WELDERS

NEEDED IMMEDIATELY
FOR NIGHT WORK
6 NIGHTS A WEEK
STARTING RATE
$1.48½ per hr.
BONUS FOR NIGHT WORK
Come and see Mr. Sales
OR CALL
SAGINAW 7050
OR EAST CHICAGO 204
EMPLOYMENT OFFICE OPEN MONDAY THROUGH SATURDAY

GRAVER TANK
& MFG. CO., INC.
4809 TODD AVENUE
EAST CHICAGO, IND.
"World's Greatest Tank Manufacturers"

Žadeikis atsakė viena ilgesne kalba (Pfuellingen, Hanau, Schwaebisch Gmuend); jis dėkojo už linkėjimus ir meniškas dovanas ir sveikino tremtinių idealizmą, ryžtingumą ir ištvermę. Jis nurodė, kad trijų metų trem ties vargai parodė pasaulio galiūnams kad tikroji priežastis visų DP nelaimių paeina iš anos pusės geležinės užtvaros; jis linkėjo tremtiniams ir toliau sekmingai gintis nuo skriaudų ir priekaištų savo tyru patriotizmu, savo dora, savo darbštumu; ragino nenustoti kant rybės, nesiliauti savo teises ginti ir nesiliauti tikėti, kad piktas bus nugalėtas ir kad tremtinių teisėti troškimai išsipildys.

Paris - Shannon - Gandei (New Foundland) keliu at skridęs New Yorkan, Mi nistras pastebėjo, kad čia e ama American Legion suvažiavimo. Prisimindamas neišmaningus priekaištus tremtinių adresu leidžiamus, būk jie esą slapti komunistų simpatikai, būk jie tik iš tingumo nenori grįžti namon, — Ministras, turėdamas galvoje pabaltiečius (lie tuvius, latvius, estus) griežtai pasmerkė tokių priekaištų suktybę ir pareiškė nuomonę, kad Am. legionieriai gerai padarytų pasiųsdami savo delegaciją į pabaltiečių stovyklas kad suprastų DP problemos tikrąją esmę.

L. P. N.

HELP WANTED — VYRAI

Mašinų Darbininkų
2-am ir 3-am ŠIFTAMS
EVINRUDE MOTORS
Pionieriai outboard motor gamintojai siūlo jums gerų progų ir užtikrinimų. Nuolatiniai darbai, geros darbo sąlygos, 40 val. sav., ligoninės apdraudimas, senatvės planas ir kiti patogumai.
Kreipkitės rytai nuo 7:30 iki 11 val.
EVINRUDE MOTORS
4143 N. 27th ST., MILWAUKEE

PASTOVŪS DARBAI
APDRAUDA DYKAI
Ligoninės, Sirgimo Išlaidas Apmokam
PUNCH PRESS OPERATORIŲ
LOVŲ SPRINGSŲ SUDĖJĖJŲ
DARBININKŲ
Matykite mus dėl nepilno laiko assembly darbams vakarais.
Kreipkitės nuo 7:30 iki 5 val. popiet.
HAGGARD & MARCUSSON CO.
1109 WEST 37th STREET

JAUNUOLIŲ VIRŠ 16 m. AMŽ.
Po mokyklos ir per šventes išnešioti circulars. Gera proga už idirbi "extra" pinigų. Tel. DALY 2151.
BADGER ADVERTISING CO.
1108 N. 4th Street — Milwaukee

PORTERIO
3-jų šiftų pasirinkimas. 90c į val. Daug viršlaikio. Nuolatinis darbas. Kreipkitės į —
CHICAGO ROTOPRINT CO.
4001 W. BELMONT

VYRAI
Geros progos.
Puikios darbo sąlygos.
Patyrimo nereikia.
Geros algos pradedant.
Matykite mus tuojau, arba
Tel.: KENOSHA 2-4832
Zion Candy Factory
EMPLOYMENT DEPT.
ADMINISTRATION BLDG.
Zion, Illinois

POLISHERS IR BUFFERS
Geros algos, švari vieta dirbti. 10 minučių pasilsėjimo laikotarpiai ryte ir po pietų. 10 minučių nusiplovimui laiko. Patogi transportacija iki durų.
VIRŠLAIKIS KASDIEN
O. D. JENNING & CO.
4309 W. LAKE STREET

REAL ESTATE

PARSIDUODA 160 AKRŲ ŪKIS
147th Gatvės netoli Ridge and Ave.
Telefonuokite —
BLUE ISLAND 688Y1

Savininkas parduoda mūrinį 2-jų aukštų namą po 5 ir 6 kamb. Stokeris, Steam'u apšildomas. Insuliuotas. Geriausioj padėtyj. Erdvūs kambariai. Kreipkitės į —
5931 So. Campbell Avenue
Tel. HEMlock 5019

Visam tam, kas daroma prievarta, trūksta genijaus Didybė pati pasigamina sau pražūtį.

HELP WANTED — VYRAI

MŪRININKŲ
UNION MOKESTIS
THE AUSTIN CO.
KREIPKITĖS
UNITED AIRLINES
HANGAR
4821 W. 55th Street

ASSEMBLERIŲ
2-am ir 3-am ŠIFTAMS
EVINRUDE MOTORS
Pionieriai outboard motor gamintojai siūlo jums gerų progų ir užtikrinimų. Nuolatiniai darbai ir geros darbo sąlygos 40 val. sav., ligoninės apdraudimas, senatvės planas ir kiti patogumai.
Kreipkitės rytai nuo 7:30 iki 11 val.
EVINRUDE MOTORS
4143 N. 27th ST., MILWAUKEE

KARPENTORIŲ
UNION MOKESTIS
THE AUSTIN CO.
KREIPKITĖS
UNITED AIRLINES
HANGAR
4821 W. 55th Street

SHEET METAL DARBININKŲ
Turinčių bent kiek patyrimo prie stainless steel.
TEL.: BROADWAY 4042
DELZER SPECIALTY CO.
1657 No. Water — Milwaukee

BOILER ŠAPOJ PAGELBOS IR MEKANIKŲ
KREIPKITĖS Į
ADVANCE BOILER & TANK COMPANY
3033 W. Walnut — Milwaukee

MŪRININKŲ FOREMAN'O IR MŪRININKŲ
Šiaurvakarų srityje. Pastovus darbas. Aukščiausios algos.
STOLTZNER Bldg. Organization
5500 Lawrence Avenue
Tel.: MULBERRY 6680

ARC WELDERIŲ
Ir Structural Plieno Darbininkų.
Geros algos. Pastovus darbas.
Kreipkitės į —
WM. F. EICHFELD & SONS CO.
2549 N. 30th Street — Milwaukee

VYRŲ VIRŠ 21 METŲ AMŽ.
Dienos šiftui, tarp 7 val. ryto ir 3:30 val. p.p. Pastovus darbas. Kreipkitės asmeniškai į kamb. 600 ir matykite Mr. Reindl.
BOEHM BINDERY CO.
104 E. Mason Street — Milwaukee

VYRŲ REIKIA TUOJAU
DIRBTI KAIPO
MAŠINŲ OPERATORIAIS
MAŠINŲ PAGELBININKAIS
ASSEMBLY VYRAI
PASTOVUMAS, GEROS ALGOS
APDRAUDOS PROGRAMA
THE YOUNGSTOWN STEEL DOOR CO.
(CAMEL PLANT)
5032 COLUMBIA AVENUE
HAMMOND, IND.

HELP WANTED — MOTERYS

MOTOROLA
The Best Radio Place In Town
HAS OPENINGS IN THE
Television Dept.
FOR
WIRERS
SOLDERERS
ASSEMBLERS
Starting Rates 95c
Automatic increases to
$1.16
MOTOROLA
4545 W. AUGUSTA BLVD.

STENOGRAFŲ
SU BENT 2 METŲ PATYRIMU
Netekėjusių. Puikios darbo sąlygos ir proga pažanguoti.
5 DIENŲ SAVAITĖ
Apmokėtos ligoninės, daktarų ir sveikatos apdraudos.
Jos. Schlitz Brewing Co.
235 W. GALENA, MILWAUKEE

MOTERIŲ REIKIA
DIRBTI
Pasveikinimo Kortų Dirbtuvėje
Nesunkus švarus darbas, dirbant atsisėdus prie stalų.
TRIJŲ ŠIFTŲ PASIRINKIMAS
8 val. ryto iki 4:30 val. popiet.
5 val. popiet iki 10:30 val. vak.
11 val. vakaro iki 7:15 val. ryto.
KREIPKITĖS
1616 NO. MOZART ST.

BINDERY MERGINŲ
Proga prie pastovių, švarių, interesingų darbų moderninėj dirbtuvėje. Patyrimo nereik. Kreipkitės tarp 11 ir 12 val. ryto.
BADGER CARTON CO.
225 W. Capitol Dr. — Milwaukee

MERGINA
DIRBTI BANKE
Kreipkitės į "Draugą"
arba Telefonuokite:
VIRGINIA 6640 - 6641

STENOGRAFĖ-RAŠTININKĖ
High school baigusi. Reikia patyrimo shorthand ir laiškų rašyme; taipgi posting pardavimo rekordus.
5 dienų, 40 val. savaitė
Atostogos apmokėtos
Puikios darbo sąlygos
KREIPKITĖS
STANDARD BRANDS, INC.
1224 N. 12th Street — Milwaukee
KREIPKITĖS Į MR. JOHNSON
MARQUETTE 4725

PLATINKITE DRAUGĄ

HELP WANTED — VYRAI

ARC WELDER'IŲ
Press Operatorių ir Pagelbininkų
AUTO FRAME ASSEMBLY DARBUI
Parankių vyrų dirbti auto frame ir assembly darbus.
GEROS ALGOS
GERESNĖS ALGOS 2 IR 3 ŠIFTUOSE
A. O. SMITH CORPORATION
No. 27th & W. Hopkins ..... Milwaukee, Wisconsin

VYRAI
PROGA GEROMS ALGOMS
★ PASTOVŪS DARBAI ★ ŠVARŪS FABRIKO DARBAI
Nepaprastai Geros Darbo Sąlygos
RANDASI
DOWNING BOX COMPANY
3832 NORTH 3rd STREET — MILWAUKEE, WISC.
1½ blokai į pietus nuo Capitol Drive

Immediate Openings For
AUTOMOBILE MECHANICS
By a well established and well equipped shop. Best of working conditions, top pay, vacation, hospitalization, life, health and accident insurance on and off the job furnished. Must be top man and well recommended.
MID TOWN MOTORS
Lincoln — Mercury
1223 Locust St., Des Moines, Iowa Tel. 4-5119

Skaitykite ir Platinkite Dienr. "Draugą"!

THE TIME... October 1 to 5, 1947
THE PLACE.. Boston, Mass.
THE MEN... All Members

FOURTH NATIONAL CONVENTION — HOLY NAME SOCIETY

See Historic New England
March with Christ for *Faith* and *Freedom*
FOR INFORMATION
Consult your Diocesan Director or Write
National Headquarters of the Holy Name Society
141 East 65th Street, New York 21, N. Y.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

Entered as Second-Class Matter March 31, 1916 at Chicago, Illinois. Under the Act of March 3, 1879.

Published daily, except Sundays, by the Lithuanian Catholic Press Society. Member of the Catholic Press Ass'n

Subscription Rates: $6.00 per year outside of Chicago; $7.00 per year in Chicago & Cicero; 4 cents per copy.

Prenumeratos kaina Chicagoje ir Ciceroje per paštą: Metams ..... $7.00 Pusei Metų 4.00

Jungt. Valstybėse, bet ne Chicagoje: Metams ..... $6.00 Pusei Metų 3.50

Užsieniuose: Metams ..... $8.00 Pusei Metų 4.50

Pinigus reikia siųsti Pašto Money Orderiu su užsakymais.

Skelbimų kainos bus prisiunčiamos tuojaus, gavus prašymą.

SKELBKITĖS DIEN. "DRAUGE"

Jungtinių Tautų Jėga

Jungtinių Tautų visuotinas suvažiavimas Flushing Meadow neturi nei kokios karinės jėgos ir negali niekam įsakyti, nei paliepti nors vieną šūvį paleisti.

Nepaisant to, J. Tautos turi didelę moralę jėgą. Visos tautos, turėdamos lygų balsą, gali kalbėti, nurodinėti politinius, ar ekonominius puolikus, agresorius, ir pasmerkti viešoje pasaulio nuomonėje taikos ardytojus.

Sovietų Rusija, kuri 20 kartų pasinaudojo didžiosios valstybės draudimo — veto teise, jaučiasi suvažiavime nesmagiai. Komunistinė Rusija visa darė, kad palaikytų suirutę svetimuose kraštuose, kad nebūt galima pradėti ramų Europos tautų atstatymo darbą.

Suvažiavimo išvakarėse Rusijos atstovas du kartu vetavo Saugumo Taryboje ir sukliudė prieiti vieningos nuomonės.

Viešoji nuomonė atsikreipia prieš rusus. Norima jie suvaldyti, atimant draudimo teisę. Juk tokiai padėčiai įsitęsiant, metų metais besikalbant nebus galima nieko nutarti.

Paprastai svarbieji klausimai suvažiavime bus nutariami dviem trečdaliais balsų. Kad tų balsų būtų prieš rusus mažiau, sovietai uždraudė priimti į Jungtinių Tautų tarpą pav. Airiją, nes ji, sako rusai, buvus karo metu palanki vokiečiams.

Kad patys rusai-komunistai ir jų Maskvos valdžia buvo palanki Hitleriui, apie tai rusai teikėsi pamiršti.

Jungtinės Tautos siekia visiems duoti laisvę ir teisybę. Jų vieningas žodis neatvers protan sovietų komisarų, sunku tikėtis, bet sujungs ir sustiprins tikrai demokratines jėgas prieš agresyvų komunizmą.

★

Kas Valdys Žemę?

Pernai viešėjo Amerikoje W. Churchill ir Fulton, Mo. pasakė reikšmingą kalbą, siūlydamas susijungti Amerikai ir Britų imperijai į angliškai kalbančių tautų brolišką draugiją.

Šiemet jo kalbos atgarsys vystomas toliau. Kanadoje žmonės pradeda aiškiai suprasti, jog be Amerikos dolerių ir prekybinės paramos greitai sunyktų pati Kanada. D. Britanija negali jiems užtikrinti nei saugumo, nei gerovės. Tie grynai ekonominiai ir savisaugos išskaičiavimai ima viršų. Sentimentas ir tradicijos traukiasi, nes net pati D. Britanija tos minties nesikrato.

Pereitą savaitę Toronto "Globe and Mail" įtalpino keturis Jono A. Stevensono iš Ottavos straipsnius, kuriuose įrodinėja, kad reikia susilieti į vieną valstybę Jungt. Am. Valstybėms, Kanadai ir D. Britanijos imperijai.

NUOMONIŲ SKIRTUMAI

Tiesa, to laikraščio redaktorius Jurgis McCullagh nesutiko su p. Stevensonu pilnai susilieti į vieną valstybę, bet pareiškė, jog jo nuomone būtų gera, kad Britų imperija, Kanada ir Amerika turėtų vieningą apsigynimo būdą, kad visų būtų tie patys pinigai ir visų ta pati pilietybė. Jis norėtų to, ką Churchillis vadino "brolišką draugystę".

Kaip bebūtų, bet kada nors įvykus tokiai angliškai kalbančių tautų federacijai, prie jų mielai dėtųsi kitos Vakarų ir Rytų Europos tautos.

Ateitis, atrodo, yra Jungtinių Amerikos Valstybių rankose. Kodėl? Nes jos neša taiką, laisvę, gerovę, saugumą ir lygybę visiems. Tai didelė moralė jėga. Ją remia ekonominė šalies gerovė. Amerika gali pasidaryti žemės rutulio galinga vadovė.

★

Kas Duos Duonos Europai?

Žinovai apskaičiuoja, kad ateinanti žiema Europos žmonėms bus sunkesnė už 1946-7 m. žiemą. Visur maisto trūksta. Manoma, kad šią žiemą teks parsigabenti duonai grūdų apie 13,200,000 tonų ir apie 3,400,000 tonų kitų javų.

Amerikoje kviečiai užderėjo labai gerai, bet kukurūzai-kornai daug menkesni už 1946 m. derlių. Tad kviečių dalis bus palikta vietos reikalams.

Kanadoje yra panašiai su šių metų derliumi. Bus galima išvežti mažiau grūdų. Tuo būdu pasunkėja maitinimosi reikalas. Todėl ir maisto kainos kyla.

Trys Frontai

Maskvos diplomatai veda popierinį karą trimis frontais: Persijoje-Irane, Graikijoje ir Italijoje. Kitur jų veikimas nėra taip įtemptas.

Pabandė paspausti Turkiją. Bet toji parodė komunistam dantis ir kumštį. Aprimo laikinai.

Sukūrė iš graikų "sukilėlių" laikiną Graikijos vyriausybę, kurios ir patys dar nepripažino. Sukilėliams gi pasiduodant, nyksta viltis rusams pasiekti savo kruvina ranka Dardanelių sąsmaugą.

Dabar paspaudė Italijos mygtuką. Ten esantieji komunistai neriasi iš kailio, kad sukeltų šalyje suirutę, o gal net revoliuciją.

Tuo tarpu Persijoje-Irane veda diplomatinę kovą. Kaip žinome, viešoji pasaulio nuomonė privertė sovietų kariuomenę išsitraukti iš Persijos Rusijon, nors jie labai to nenorėjo padaryti.

Paliktoji rusų Azerbaidžane komunistinė vyriausybė persų buvo panaikinta. Atrodė, visa nurimo. Bet ne. Rusai, turėdami be krašto, be galo turtingus žibalo laukus, veržiasi į Persiją ir nori užvaldyti teisėtu būdu 50-čiai metų visą Persijos-Irano šiaurę.

Bet tokiai transakcijai reikia kad Irano parlamentas priimtų rusų siūlomą kilpą. Parlamentas pajuto didelį spaudimą per Maskvos radio ir iš Maskvos diplomatų veiklos sostinėje.

Pačiu sunkiuoju Persijai laiku J. A. Valstybių ambasadorius Allen padrąsino pasipriešinti Sovietų Rusijos užgaidoms.

Kaip galutinai apsispręs Irano parlamentas, taip bus. Laukiama, kad Iranas tars savo žodį prieš rugsėjo 25 d.

★

Protingas Žodis

Kanados ambasadorius H. H. Wrong pasakęs Tarrytown, N. Y. viešoj kalboje: "Nepeikime vyriausybių kai imasi tarptautinių veiksmų be Jungtinių Tautų, kad jos nebegali vieningai veikti.

Jungtinės Tautos privalo būt informuojamos, kritiškai įvykius imti ir budėti.

Lygiai galima suardyti Jungtinių Tautų Organizaciją per dideliu, ar per mažu pasitikėjimu; galima ją pribaigti lygiai kaip meilumu, taip ir apsileidimu. Deja, šiandien yra žinoma, kad daug svarbių reikalų, kurie turėjo būti išspręsti Jungtinėse Tautose, ypač-gi Saugumo Taryboje, nebuvo vaisingai baigti. Bet tie reikalai nelaukia, jie turi būti aprūpinti.

Vyriausybės negali leisti, kad Jungtinėms Tautoms nesutariant, nukentėtų šalys. Tada U. N. būtų taikos ir gerovės kliudytoja, o ne rėmėja".

Kanada pilnai pasitiki protingam J. A. Valstybių politiniam vadovavimui.

APŽVALGA

Didelė Painiava

"Darbininkas" nagrinėja komunistų ir socialistų santykius Europoje ir sako:

— "Pavergtuose bolševikų kraštuose socialistai stoja į varžytines su komunistais vadovybės atžvilgiu. Abipusės viena kitai nepasitiki.

"Vidurinės Europos gyventojai toli gražu ne visi į komunizmą yra palinkę. Tad socialistai turi sudaryti pareiginį tiltą į komunizmą.

"Kaip suprasti tų dviejų partijų santykiavimą, ar verčiau nesantaiką? Juk komunizmas turėtų būti socializmo viršūnė bei vainikas. Tuo tarpu socialistai žiūri į komunizmą kaip į kokią pabaisą. Gi komunistai sako tik einą prie socializmo, o kai su juo susiduria, tai siekia jį likviduoti. —

Mums atrodo, kad toji painiava yra vien amerikoniškai ir kultūriniai galvojantiems. Komunistai sakosi siekią socializmo, bet jie kitaip supranta patį socializmą, negu šie. Todėl jie ir nėra tikra prasme socialistai.

Deja, spaudą galima cenzūruoti ir uždrausti Rusijoje; bet demokratinėse ir kultūringose valstybėse spauda yra laisva parodyti šalies sunkumus ir tų sunkumų kaltininkus.

★

Nukentėjus Lietuva

"Garsas" paduoda iš Šveicarų laikraščio žinutę, kad Lietuvoj, Latvijoj ir Estijoje gyventojų skaičius nuolat mažėja. Ypač labai nukentėjusi Estija. Iš 1,200,000 gyventojų likę ne daugiau 800,000.

Toliau rašo:

"Gyventojai ne lėčiau mažinami ir kitose dviejose Pabaltijo respublikose, ypatingai Lietuvoje, kur partizanų kovos su raudonąja kariuomene buvo atkakliausios ir truko ilgiausiai, deportacijos, atrodo, buvo dar gausesnės".

Tai liūdnas vaizdas. Paglemžė Maskvos komunistai Lietuvos respubliką, kalėjimuos žudo, kankina ir šaudo, veža į vergiją ir liepia liapsėti, girti Stalino įvestą betvarkę.

RIMTIES VALANDĖLEI...

Rašo **K. Bitikas**

Kristaus laikais žydų tautoje buvo sumaterijalėję savo nuomonėje sadukiejai, kurie sakė nėsant prisikėlimo iš mirusiųjų ir Senojo Įstatymo rigoristai parisiejai. Šie prasimanė daug įvairių nuostatų ir sudarė naujus papročius. Kas jų nuomonės nesilaikė, buvo laikomas papiktintoju.

★

Ir mūsų laikų visuomenėje yra sadukiejų; tik jie vadinasi naujoviškai: netikintieji, ateistai, komunistai etc. Yra ir parisiejų, kurie žmonių išgalvotus įstatymus aukščiau vertina, negu 10 Dievo įsakymų. Aišku, ir vieni ir antri klysta.

★

Sadukiejai pripažino Šv. Raštą, tik jį kreivai aiškino. Kartą jie norėjo pašiepti tikėjimą į prisikėlimą ir atėję pas V. Jėzų, papasakojo, kaip septyni broliai, vienas paskui kitą buvo vedę tą pačią moteriškę.

— Taigi, prisikėlime kurio iš septynių ji bus moteris? — teiravosi jie.

— Jūs klystate, nežinodami nei Raštų, nei Dievo galybės. Nes prisikėlime vyrai neves moterų ir moterys netekės, bet bus kaip Dievo angelai danguje.

O apie numirusiųjų atsikėlimą ar neskaitėte, kas jums Dievo pasakyta šiais žodžiais: Aš Abraomo Dievas, ir Izaoko Dievas, ir Jokūbo Dievas? Jis Dievas ne mirusiųjų, bet gyvųjų. —

★

Prieina parisiejai, kurie tikėjo į prisikėlimą. Jie nori išbandyti Kristų, ar žino įstatymą.

Vienas įstatymo mokytojas, kitų vardu, klausia V. Jėzaus:

— Mokytojau, koks didžiausis įsakymas įstatyme?

— Mylėsi Viešpatį, savo Dievą, visa savo širdimi, visa savo siela ir visa savo mintimi. Tai ddižiausis ir pirmasis įsakymas. Antras gi į jį panašus: Mylėsi savo artimą, kaip pats save. Šitiedviem įsakymais remiasi visas įstatymas ir pranašai, — atsakė Jėzus.

★

Buvusis muitininkas, ir užtat skaitomas viešu nusidėjėliu apaštalas Matas drąsiai skelbė savo tautiečiams Kristų, įrodinėjo, jog V. Jėzus yra žadėtasis Mesijas, žmonių gelbėtojas. Tai ką jis skelbė gyvu žodžiu, surašė į vieną knygą apie 41-50 metus po Kristaus gimimo. Ir taip turime pirmąją Evangeliją ir aiškų liūdijimą apie V. Jėzų. Jis degė Dievo ir artimo meile.

★

Pasakojama, jog šv. Matas Etijopijoje prikėlė iš mirusių karaliaus dukterį Ifigeniją. Dėl to įvykio įtikėjo Kristui karalius, karalienė ir apylinkėje gyvenę žmonės ir susidarė pirmoji krikščionių parapija šalyje.

Etijopijoje šv. Matas mirė kankiniu nuo karaliaus įpėdinio Hirtako rankos.

Bažnyčia mini jo gimimą dangui 21-IX dieną. Dievo ir artimo meilė nuvedė jį į dangų.

HENRIKAS ŽAGARIETIS

RAUDONASIS SIAUBAS GPU

Jo veikla ir siautėjimas Lietuvoje

(Tęsinys)

Aišku, kad GPU, vykdydama tokius didelius uždavinius, turi būti labai plati ir išsišakojusi organizacija, turi visur turėti savo atstovus ir agentus, tiek krašto viduje, tiek ir užsienyje.

GPU centras yra Maskvoje, Lubiankos aikštėje. Jis užima visą miesto kvartalą, kuriame yra GPU centrinės įstaigos, ir visus aplink esančius kvartalus, kuriuose yra GPU tarnautojų ir agentų butai, bendrabučiai, valgyklos, klubai, restoranai, viešbučiai, kinai, drabužių siuvyklos, kirpyklos ir universalinės, visko pertekusios, krautuvės. Jei čekistui ko nors reikia, jis viską gali nusipirkti ir turėti neišeidamas iš GPU valdomos teritorijos Maskvoje. Toji teritorija yra kaip atskiras miestas mieste; o pati GPU kaip atskira valstybė valstybėje. Visi GPU skyriai sąjunginėse respublikose ir visos jos įstaigos provincijoje yra sudarytos tokiu pat principu.

Ir Kaune NKVD (arba GPU, kaip mes ją toliau ir vadinsim) turėjo užėmusi buvusius Saugumo Departamento rūmus, bet kartu iš visų aplinkinių namų iškraustė gyventojus ir apgyvendino savo tarnautojus, kad nė viena pašalinė akis neįžvelgtų, kas už GPU sienų darosi. Panašiai buvo GPU susitvarkiusi ir Vilniuje, ir Šiauliuose, ir kituose didesniuose mūsų miestuose.

Tačiau to maža. Be savo sostinių ir provincijos centrinių, GPU žinioje yra visi kalėjimai, visos koncentracijos ir darbo stovyklos, visos ištrėmimo vietos. Ji valdo valstybinius ūkius, fabrikus, rūdos kasyklas, miškus, kur nemokamai, už menką duonos kąsnį, kovodami su bado mirtimi, dirba žmonės, nors vienu žodeliu prasitarę prieš bolševikų valdžią, o labai dažnai dargi nieko neprasitarę, bet įtarti, kad jie galvoja ne taip, kaip to reikalauja bolševikų doktrina. Nemokama darbo jėga aprūpinti GPU ūkiai ir įmonės duoda milžinišką pelną, kuris papildo bolševikų vyriausybės skirtą gausų GPU biudžetą.

Tokiu būdu GPU iš dalies ir finansiškai yra nepriklausoma ir jos tikrojo biudžeto susekti negalima. Bet reikia manyti, kad jis yra milijardinis, nes ir tarnautojų su agentais GPU, kaip žemiau pamatysime, turi kelis milijonus.

Vyriausiąją GPU vadovybę sudaro kolegija, į kurią įeina GPU pirmininkas, du jo pavaduotojai ir svarbiausių skyrių viršininkai.

GPU yra suskirstyta į šiuos skyrius: užsienio, pasienio, specialųjį ir slaptąjį operatyvinį.

Slaptasis operatyvinis dar yra padalytas į šiuos skyrius: kontrrevoliucinį, slaptąjį, atskirąjį, operatyvinį, informacinį, ekonominį, administracinį. Atskirai veikia dar komendantūra ir ūkio dalis.

Pats svarbiausias skyrius yra kontrrevoliucinis. Jis seka kontrrevoliucijos šalininkus krašto viduje ir veda kovą su užsienio špionažu. Šis skyrius seka visas svetimų valstybių atstovybes Maskvoje ir konsulatus provincijoje. Jis veda visose svetimų valstybių atstovybėse žvalgybą ir stengiasi gauti iš jų informacijų ir išvogti dokumentus. Kontrrevoliucinis skyrius turi plačią agentūrą. Visi viešbučių valdytojai, restoranų, kinų ir teatrų vedėjai yra jo agentai. Savo agentus skyrius turi visose tarybinėse įstaigose, iš kurių kasdien gauna žinias apie tai, kas tose įstaigose darosi ir ką mano įstaigų tarnautojai. Tas pat skyrius parūpina tarnus ir tarnaites svetimų valstybių atstovybėms, kad jie sektų atstovybių veiklą ir apie viską pranešinėtų GPU. Dar šis skyrius periliustruoja visą į jo rankas patekusią užsienio korespondenciją.

Informacinis skyrius turi sekti visų krašto piliečių nuotaikas ir todėl savo agentų skaičiumi yra gausiausias. To skyriaus agentai turi prasiskverbti į kiekvieną šeimą, įlįsti į kiekvieno piliečio mintis. Todėl šiam skyriui yra taip pat pavesta periliustruoti visą korespondenciją ir laiškus, karie yra persiunčiami krašto viduje.

Slaptasis skyrius turi sekti komunistų partijos narių nuotaikas, ar neatsiranda partijoje opozicionierių, ar nesusidaro grupių, priešingų vyriausiems bolševikų vadams. Šis skyrius taip pat veda kovą su bolševizmui priešingomis partijomis ir su dvasininkais.

Atskirasis skyrius seka viską, kas darosi kariuomenėje ir karo laivyne.

Operatyviniam skyriui pavestas atskirų įtartinų asmenų sekimas. Šio skyriaus žinioje taip pat yra komendantūra, kuri daro kratas ir areštus, o taip pat tam tikruose GPU požemiuose sušaudo pasmerktąsias aukas.

(Bus daugiau)

Alena Devenienė

Lietuvių Reikalais Paryžiuje

SKAUTAI LIETUVIAI IŠKĖLĖ LIETUVOS VARDĄ TARPTAUTINĖJE STOVYKLOJE

Iš Švedijos vykau į Vokietiją ilgesniam laikui. Bet vos tik pasiekiau Frankfurtą, sužinojau, kad turiu skubiai vykti į Prancūziją. Ją buvau numačiusi aplankyti vėliau. Tačiau turėjau pakeisti savo nusistatymą ir, išbuvusi Vokietijoje vos 24 valandas, išvykau.

Paryžius šiandien jau nebe tas

Paryžių mačiau prieš karą. Buvo tai didelis, švarus, žėrįs lituksusu miestas, pilnas gražiai apsirengusių, nerūpestingų ir mandagių žmonių. Šiandien Paryžius, rodos, nebe Paryžius. Žmonės išblyškę, apskurę, labai išvargę. Prancūzų mandagumas sumažėjęs. Jokios paslaugos vyresniojo amžiaus žmonėms. Gatvėse visi stumdosi, barasi, atrodo, lyg miestas būtų arba tuoj po suirutės arba prieš tuoj turinčią įvykti suirutę. Pasys prancūzai neturi pasitikėjimo ateičiai ir tik vieną žino, kad pas juos kažkas negerai. Mieste visur pastebima netvarka ir matosi normalias vėžes neįėjusio gyvenimo žymės. Viešbučiai ir maistas labai brangūs. Išleidi 8 dolerius parai, o miegi prastam viešbutyje, valgai prastai ir jautiesi visą laiką alkanas. Krautuvių languose šis bei tas matosi, bet už viską reikia mokėti dešimtis tūkstančių frankų. Nors už dolerį ir daug frankų gauni, vistiek nieko negali įpirkti. Palyginus su Amerika beveik viskas brangiau.

Lietuvių gyvenimo sąlygos Paryžiuje atsispindi jų sulysusiuose veiduose

Paryžius šį kartą buvo malonus tik tuo, kad ten netikėtai sutikau visą eilę mūsų žymiųjų tautos vyrų ir turėjau progos su jais išsikalbėti visais svarbiais reikalais. Virš savaitės laiko prabėgo, kaip viena diena, tiek daug buvo darbo ir taip maža laiko. Neteko nei pas pažįstamus pasisvečiuoti nei kur pabuvoti. Taip pat neteko arčiau susipažinti su čia įsikūrusia lietuvių kolonija. Dabar vasaros metu daugelis lietuvių, ypač studentų, išvažinėję po Prancūzijos kaimus darbams, kad užsidirbtų maistui, nes lietuviams dėl menkų uždarbių ir nepaprastai aukštų kainų Paryžiuje tenka nedavalgyti. Lietuvių gyvenimo sąlygos Prancūzijoje ir Paryžiuje atsispindi jų pilnuose rūpesčio ir sulysusiuose veiduose, kurie ir be žodžių pasako, kaip žmonės gyvena. Sekmadienį, pagavusi pusę dienos laiko, aplankiau kelis pažįstamus ir pamačiau bažnyčią, kurioje mūsų žmonės susirenka pasimelsti, pasiguosti savo vargais, susiraminti ir susitikti su savo tautiečiais, išsimėčiusiais po visą didžiulį miestą.

Senieji mūsų draugai Lietuvos nepamiršta

Aplankiau JAV vyriausią konsulą Paryžiuje p. H. Fullertoną ir konsulą p. Lynthcum, kurie kadaise ilgus metus atstovavo Ameriką nepriklausomoje Lietuvoje, buvo mūsų šeimos draugai, o taip pat lietuvių tautos ir Lietuvos valstybės dideli simpatikai. Jie ir dabar gyvai domisi Lietuvos reikalais, reiškia užuojautos ir simpatijų Tėvynės netekusiems tremtiniams lietuviams ir stengiasi padėti rasti būdus ir išeitį jiems išemigruoti į kraštus, kur jie galėtų geriau įsikurti ir vėl pasijustų lygiateisiais žmonėmis.

Skautams tremtiniams neleido skelbti Lietuvos vardo

Paskutinę prieš išvykstant iš Prancūzijos dieną nutarėm aplankyti lietuvius tremtinius skautus, kurie stovyklavo 70 kilometrų nuo Paryžiaus. Gavome didelį autobusą ir visi kartu su vietos lietuviais patraukėme į Moison miškus, kur buvo įrengta tarptautinė taikos skautų stovykla, taip vadianma "Jambore". Po karo jaunuomenė į taikos stovyklą suėjo pirmą kartą. Seniau, kai Lietuva buvo laisva, mūsų skautai tokiose tarptautinėse stovyklose turėjo teisę iškelti Lietuvos vėliavą ir skelbti Lietuvos vardą. Šį kartą tų teisių lietuviams skautams nedavė. Jie gavo tik DP skautų vardą kartu su latvių ir estų skautais. Toks pasielgimas taikos stovykkloje, kur vieniems uždrausta savo vardu vadintis ir kur atsirado nauja valstybė — DP, sukėlė didelę sensaciją ir iššaukė daug simpatijų pavergtiems kraštams. Nežinia ar lietuviai, latviai ir estai, jei būtų galėję pasivadinti savo vardais, būtų sulaukę tiek dėmesio, kiek dabar, kai turėjo pasivadinti DP vardu. Visas pasaulis čia aiškiai pamatė ir didžią neteisybę ir prieštaravimą: iš vienos pusės tarptautinė pasaulio taikos stovykla, o iš kitos pusės DP.

Amerikiečių zonos skautams buvo pavogta viza

Į "Jambore" Moison miškuose ties Paryžiumi atvyko 80 lietuvių tremtinių skautų, visi berniukai iki 14 metų amžiaus. Vadovavo jiems vyr. skautininkai Čepas, Jakštas ir Mikalevičius. Iš anglų zonos Vokietijoje atvyko 36, iš amerikiečių zonos 42 ir iš prancūzų zonos 2. Įdomu, kad skautams lietuviams, kurie vyko iš amerikiečių zonos, paslaptingos rankos darė kliūtis, kad jie į tarptautinę skautų stovyklą Prancūzijon neišvyktų. Kai jie jau buvo gavę vizą vykti į Prancūziją, ir kai nuėjo tos vizos į biurą atsiimti, viza pasirodė dingusi. Ją kažkas su dokumentais buvo pavogęs. Kol amerikiečių zonos Vokietijoje skautai lietuviai vėl iš naujo sutvarkė dokumentus ir gavo vizą pakartotinai, praėjo gerokai laiko ir į Prancūzija išvykti jie pavėlavo. Stovyklavimas ten prasidėjo rugpiūčio mėn. 6 dieną, o jie iš amerikiečių zonos dėl tos vagystės tegalėjo išvažiuoti tik rugpiūčio 12 dieną. Bet vis dėlto paslaptingosios tamsiosios jėgos, kurios, matomai, nenorejo, kad skautai lietuviai tarptautinėje stovykloje dalyvautų ir tuo pačiu primintų pasauliui Lietuvos skriaudą, šį kartą nors ir sutrukdė kelionę, bet savo tikslo nepasiekė.

Lietuviškasis jaunimas pats geriausias ir pavyzdingiausias.

Mūsų jaunieji skautai sutvarkė stovyklą iš nieko kaip įmanydami ir ją gražiai išpuošė. Visos tarptautinės skautų stovyklos vyriausias vadas mums lietuviams viešai pareiškė, kad lietuviai skautai visoje stovykloje esą patys geriausieji ir pavyzdingiausieji ir jis vertinąs juos aukščiau už visus, statydamas kitiems kaip pavyzdį. Tur būt toji skriauda, kurią jautė mūsų vaikai, suteikė jiems jėgų ir pasiryžimo tokiais būti. Lietuvius skautus sveikino ministeriai — Dr. Šaulys, Bronius Balutis, Povilas Žadeikis ir aš. Sveikinau Amerikos lietuvių visuomenės ir ALT vardu ir įteikiau jiems 5,000 frankų dovanų, kad nebūtų alkani taip gražiai reprezentuodami Lietuvą. Tą patį padarė ir mūsų ministeris Povilas Žadeikis. Vakare tarptautinės skautų stovyklos vadovybė surengė kuklius skautiškus pietus, o sutemus prie skautų laužo mūsų lietuviai skautai, vyr. skautininko Čepo vadovaujami, atliko labai gražią ir jautrią, programą. Svetimieji gavo pasigerėti ir gausiais katučiais pritarti, o mes sujaudinti nuskridome mintimis į nelaimių slėgiamą Tėvynę ir prisiminėme visų jos vaikų nelaimes. Grįždama iš stovyklos su mūsų vyresniaisiais, su mūsų senstančiu tautos kamienu, prisiminiau stovykloje pasilikusį lietuvišką jaunimą ir džiaugiausi, kad auga naujas atžalynas — mūsų viltis, mūsų jaunuomenė, kad bus kam pavaduoti senąją kartą ir ją pakeisti. Šitame susitikime tai buvo ypač ryšku.

Dar kartą teks grįžti

Kitų Prancūzijos miestų, bent tuo tarpu, aplankyti negalėjau, nes čia turėjau uždavinį, kuris neleido iš Paryžiaus išvykti. Tačiau, iš to, ką mačiau Paryžiuje ir pravažiuodama pro vagono langus, susidarė įspūdis, kad Prancūzija, palyginus su Vokietija, neatrodo per daug karo paliesta ir sugriauta. Visas karo nuostuolis daugiausia tesimato prancūzų dvasios pakrikime, kuris atsispindi jų kasdieniniame, o taip pat ir politiniame gyvenime.

Manau, jei tik leis galimybės, vėliau dar kartą aplankyti Prancūziją ir geriau ištirti ten esančių negausių lietuvių gyvenimo sąlygas.

IR PREZIDENTUI NEDARYTA IŠIMTIES

Yra paprotys, kad laivams pasiekus ekvatorių, žemės vidurio juostą, pirmą sykį plaukią keleiviai turi pereiti tradicinį ritualą akivaizdoj paties "jūrų karaliaus Neptūno". Ir prezidentas Truman, grįždamas iš Pietų Amerikos, neišvengė to ritualo, kurį matome nuotraukoj.

(Acme-Draugas telephoto)

Stasius Būdavas

Širdys ir Galvos

Atėjo keletas laiškų iš Vokietijos ir kitų vietų. Kai kurie kultūrinkai ir visuomenininkai čia sielojasi dėl neaiškios tremtinių ateities, kuri, kaip atrodo, jau dideliais žingsniais šiuos žmones veda prie lemiančios tikrovės. Šio straipsnio autorius, dar neseniai atvykęs iš Europos Amerikon, yra prašomas ten pasilikusių plunksnos kolegų kai kuriomis jų laiškų mintimis pasidalinti ir su užjūrio lietuvių spauda.

"Mus išskaidė po pasaulį" — tokiais žodžiais viename laiške pabrėžiamas dabartinis tremtinių kelias, į kurį jau pasisuka daugelio tūkstančių likimas. Iš vakarinių Europos dalių, ypač Vokietijos ir Austrijos, mūsų tautiečiai, kaip ir kitos to pačio likimo tautos, jau išrankiojami tolimesnėms kelionėms. Štai tirštos srovės pajėgiausio mūsų kraujo liejasi į Britų salą. Į Belgijos anglių urvus išsiunčiami su dar didesne sveikatos atranka, šimtus kitų apsukrūs agentai jau veža į Brazilijos skaistyklą, nemaži būriai kerta Kanados miškus, kiti vėl, girdėt, visokius pavojus neša prancūziškame svetimšalių legijone. Netrukus, kaip eina gandai, gal būt, nemaži daliniai patrauks į Prancūziją, į jos Maroką ar Alžyrą, į Argentiną, Olandiją ir Dievas žino dar į kokias žemes. O tačiau be tų iškeliaujančiųjų Vokietijos žemėse pasiliks stambus mūsų tautiečių būrys. Liks ten tūkstančiai tų išniekintųjų, kuriuos kaip kokius nereikalingus daiktus išmėtė negirdėtai šiurkšti ir nepermaldaujamai veikli "screeningo" ranka. Liks, girdėt, ten Dievo valiai tam tikras skaičius ir tokių, kurie realiai spėjo nusivilti demokratiniais pažadais, pasiliks ir tie nelaimingieji, kurie baigia prarasti savo plaučius, širdis, nervus ir kraują...

"O kas bus paskui? Išvažinėjančiųjų ir ten pasiliekančiųjų vardu klausiama jau kitame laiške, **kas pasirūpins tų visų žmonių galvomis ir širdimis?"**, atsieit, jų proto ir jausmų pasauliu? Nuo bado tam tikrą jų dalį apsigins, bet juk tatai dar ne viskas. Tie žmonės ne vien dėl duonos savo namus paliko: jie traukėsi nuo dvasinės vergijos ir žudančios baudžia-

(Nukelta į 6 pusl.)

MAŽAI KOPIJŲ TELIKO

TIMELESS LITHUANIA

Parašė OWEN J. C. NOREM

Žemėlapiai, paveikslai, 300 pusl.

KAINA: $2.00

Užsakymus siųskite į —

DRAUGAS
2334 S. Oakley Ave.
Chicago 8, Illinois

Please send me postpaid..... copies of your book — TIMELESS LITHUANIA. Enclosed you will find $.....

Name .....

Address .....

.....

PLATINKITE "DRAUGĄ"

IŠDIRBĖJAI GERŲ IR TVIRTŲ SEKLYČIOMS SETŲ

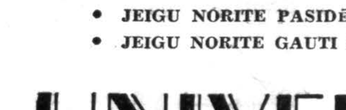

Mūsų ilgų metų patyrimas rakandų išdirbime įgyjo nuo pirkėjų pilną patenkinimą.

Turime didelį ir pilną pasirinkimą gražių, gerų ir vėliausios mados Seklyčioms Setų.

PIRMIAU MATYKITE MŪSŲ DIRBTUVĘ
Pas Mus Perkant — Nupirksite Daug Pigiau!

GARANTUOTA MEDŽIAGA IR DARBAS TEIKIAMI UŽ LABAI PRIEINAMAS KAINAS!

Tūkstančiai Pilnai Patenkintų Pirkėjų Išgarsina Mus. — Prie Progos Paklauskite Jų.

Archer Avenue Furniture Co.

PARLOR SETŲ IŠDIRBĖJAI

4140 Archer Ave. Chicago 32, Ill.

Telefonas LAFayette 3516

Savininkas JOE KAZIK - KAZIKAITIS

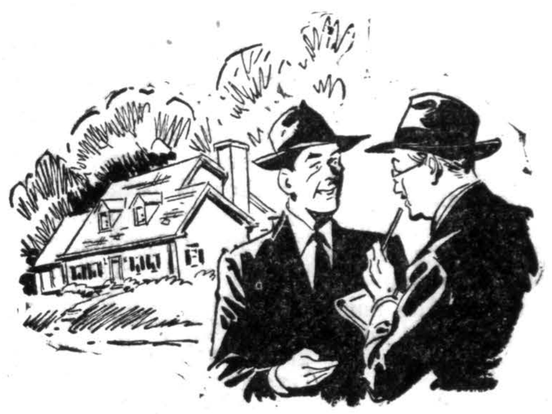

- JEIGU NORITE PASKOLOS ANT NAMO
- JEIGU NORITE PASIDĖTI TAUPINIMUI
- JEIGU NORITE GAUTI 3% — KREIPKITĖS Į

UNIVERSAL
Savings and Loan Association
1739 So. Halsted St. Tel. HAY 3317

Jūsų indėlių saugumui apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance Corporation.

Atdara kasdien nuo 9 ryto iki 6 vakaro, Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 vak., Šeštad. nuo 9 ryto iki 1 popietų.

Jau Galima Gauti Knygos Formoje!

MIRTIES KOLONA

parašė **Antanas Tolis**

Malonu pranešti, jog "MIRTIES KOLONA", Antano Tolio nepaprastų po bolševikais pergyvenimų ir baisių žiaurumų aprašymai, kurie sukėlė tokią sensaciją, kuomet ėjo per DRAUGO skiltis, ką tik išėjo iš spaudos knygos formoje.

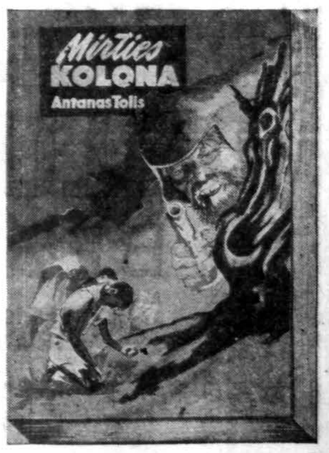

Knygoje autorius iš savo asmeniškų pergyvenimų aprašo, kaip bolševikai lietuvius medžiojo, tardė, kankino, žudė ir varė mirti klaikiuose Sibiro tyruose.

Ši knyga išleista publikai prašant ir reikalaujant. Ji kiekvienam skaitytojui paliks neišdildomo įspūdžio ir tikrai parodys, kokie žvėrys dabar laiko nukryžiavę Lietuvą ir kitas pavergtas tautas.

Knyga turi 254 pusl., gražiu spalvotu viršeliu.

KAINA — Tik $1.00!

Užsakymus siųskite šiuo adresu:

DRAUGAS
2334 So. Oakley Ave.,
Chicago 8, Illinois

STASYS LITWINAS SAKO:

"DABAR — TAI GERIAUSIAS LAIKAS PIRKTI VISOKIOS RŪŠIES NAMAMS REIKMENIS." GERAS PASIRINKIMAS

Stogams Reikmenys — Insuluotų Plytų-Išvaizdos Sidings — Langų — Durų — Tvoroms Materiolo — Maliavos — Varnišo — Enamelio — Geležinių Namams Reikmenų-Hardware — Pleisterio — Cemento — Šrutų — Visokios Rūšies Insuliacijos Materiolo — Šturmo Langų — Kombinacijos Durų — Wallboard — Plaster Board — Vamzdžių ir Daug Kitų Reikalingų Dalykų. Pasiteiraukite!

APROKAVIMAS IR PRISTATYMAS TEIKIAMAS DYKAI

STASYS LITWINAS, Pres.

CARR MOODY LUMBER CO.

3039 S. HALSTED ST. ..... TEL. VICTORY 1272

VALANDOS: Nuo 8-tos val. ryto iki 6-tos val. vak.

Atgarsiai Ropa Dienos

J. F. Ropa, aldermano 21 Ward diena, rugsėjo 11, buvo linksma diena virš 22,500 žmonių. Pilsen parkas, kuriame toji diena buvo suruošta, mirgėjo dekoracijomis. Vaikų šukavimai dėl gautų dykai dovanų ir refrešmento maišėsi sykiu su augusių linksmumais.

Ropa dienos dėmesys buvo 1947 m. Pontiac Sedan. Laimė pasitiko Mrs. Ida Perini, 2416 S. Western ave. Ji laimėjo tą dovaną. Ją ir jos vyrą per pastaruosius metus lankė ligos. Vyras net du syk buvo išveštas į ligoninę. Ropa dienoj prisėjo išvešti į ligoninę ir jų sūnų Donald. Dėl to nieks nesigaili, kad tokiai šeimynai teko puiki dovana. Ji įnešė šviesos ir džiaugsmo į Perini namus.

Nuotraukoj matome bendrą vaizdą Ropa Dienos Pilsen parke. Minios, kiek tik gali užmatyti linksminosi nuo 4 val. popiet iki vidurnakčio.

Maytag firmos skalbiamąją mašiną laimėjo Mary Grigienė, 1609 S. Wood St. General Electric šaldytuvą pasiėmė Jacob Troucan, 1835 S. Ashland ave. Conlon Electric drabužių lyginėją (prosą) laimėjo Rose Spingola, 334 S. Ashland Ave. Singer firmos siūvamąją mašiną laimėjo Augusta Shiostra, 2321 West 24 St. Visos tos dovanos buvo Ropa Dienos dovanos.

Piknike buvo gausu įvairių svečių: teisėjų, aldermonų, vardų komitetninkų, senatorių, kongresmonų ir k. Visi jie linksminosi ir jautėsi lyg būtų vienos šeimos nariai.

Budriko Radio Programa

Šį sekmadienį, rugs. 21 d., 9:30 val. vakare, atsukite savo radio ir pasiklausykite programos — lietuviškos muzikos ir dainų. Dalyvaus žymūs lietuviai dainininkai ir didelė Budriko radio orkestra. Programa eis iš radio stoties WCFL (1000 k.).

Taipogi neužmirškite pasiklausyti programos kitą ketvirtadienį, rugs. 25 d., iš kitos radio stoties (Cicero-je), WHFC (1450 kil.), nuo 7 iki 8 val. vakare.

Šios programos yra leidžiamos Juozo Budriko rakandų krautuvės, 3241 So. Halsted St. **R.**

Gali nustoti turtų, sveikatos, gero vardo, žmonių pasitikėjimo, bet kol nenustosi pats savim pasitikįs, tol dar ne viskas prarasta.

PLATINKITE "DRAUGĄ"

Širdys ir galvos

(Atkelta iš 5 pusl.)

vos. Šiandien tremtiniai dar turi laikraščių ir kitokių spaudinių, kurie pro visokius vargus skelbia lietuviškąjį žodį. Turi organizacijų, meno sambūrių ir tt. Tačiau daugumai išsibarstant po pasaulio užkampius, spausdintas žodis ir jo autoriai bei leidėjai taip pat išvaikštinės į neregėtas tolumas... Kas gi užims naująsias spaudos pionierių vietas? Ar daug atsiras tokių ryžtingų savanorių, kurie, grįžę iš suanglėjusių žemės vidurių, fabrikų, miškų, pelkių ir ūkių, dar pajėgs organizuoti kokios nors spaudos išleidimą į viešumą. Atsiras, bet kažin ar daug. O tačiau lietuviško rašto reikalavimas bus nenumaldomas ir garsus. Jau šiandien girdime maldaujančius balsus iš Belgijos, Anglijos, svetimšalių legijonų ir kitų vietų: **"Mes alkstame dvasinio maisto, siųskite mums laikraštį, knygą ar kokį kitą lietuvišką raštą!"**

Be abejojimo, tam tikruose pasaulio kampuose, kur susibėgs didesni lietuvių būreliai, atsiras ir kultūrinio veikimo salos: parapija, draugija, mokykla, choras ir tt. Tačiau labai abejotina, ar šie vienetai, kad ir labai norėdami, įstengs patys vieni pasigaminti knygų ir laikraščių. Nemanykime, kad tų dalykų atsargų, pvz. knygų, iš anksto galima pasigaminti ir susipakuoti sunkesnei dienai. Priešingai. Visiems, kurie Vokietijoj turėjo ar turi reikalą su knygos bei laikraščio išleidimu, labai gerai žino kaip skausmingai ten gimsta lietuviškas raštas; ištisus pusmečius reikia bėgioti šimtus kilometrų nuo vienų prie kitų demokratinių durų, kol šiaip taip išmaldaujamas leidimas. O paskui prasideda kalvarijos keliais vokiškose spaustuvėse, kur su jų savininkais ir darbininkais reikia pasidalinti nuo alkanos burnos atitrauktu maistu — kad paskubintų darbą ir pridėtų popieriaus lapą".

"Tarpusaviai tautos vaikų ryšiai gali nutrūkti, niekas, jų neįspės, nepadrąsins ir teisingai nepainformuos, o tuo tarpu papirktieji ar kitokie voratinkliai apsukriai ten pins savo klastingus tinklus"—sielojamasi vėl laiške. Sielvartas, atrodo, turi pagrindo, nes tie kraštai, į kuriuos išvyksta mūsų tautiečiai, bent tuo tarpu nežada jokių kultūrinių sąlygų, jau nebekalbant apie kokia nors tautinę išeivių spaudą.

"Kas šiandien daryti, ir kas pajėgtų šitą ateities nežinią išnarplioti?" Tolimesnėse tokių laiškų vietose konkrečiai šitaip užsimenama: ar šitą spaudos misiją kokia nors forma netektų perimti (bent globos prasme) mūsų didžiosioms šalpos organizacijoms Jungt. Amerikos Valstybėse? Žinoma, mes niekuomet nepamiršim, kokią gilią vagą Amerikos lietuviškieji pasišventėliai išvarė ir tebevaro, kurie anuos, be pertraukos iš pašalio skriaudžiamuosius, apdengia nauju rūbu, valgydina, gydo ir kitaip remia. Tačiau rūbai greit nusitrins, be to, ne visi jų galės gauti, duoną taip pat suvalgys. o paskleistas spaudinys pasiliks sau ir kitiems; jis bus žiburys mokykloj, keliančioji sąmonė draugijoj, parapijoj, nors jos būtų ir tolimiausiame urve atsidūrusios."

"Plunksnos vėl pasimerks į rašalą" — ramina save vieno laiško autorius. Atrodo, kad tai tikra, nes atsiradus realiai spausdinimo galimybei, rašytojai, kad ir vargdami, uoliau kurs naujus grožinius veikalus, pedagogai rašys vadovėlius, nenutruks ir kitų spaudos žmonių sąjūdis, nors mes gerai žinom, kad ir be tų paskatinančių sąlygų plunksnos žmonės vistiek rašys ir kraus lapą prie lapo šviesesnėms tėvynės dienoms.

Bet kaip visa tai įvykinti arba bent suplanuoti? Čia savo įžvalgų pasiūlymą gali paskelbti kiekvienas, kuris dvasiškai ir materiališkai yra su tremtiniais susijungęs ir toliau yra nutaręs tą garbingą ryšį palaikyti. Patys gi tremtiniai negali nei įsakyti, nei nuspręsti — jie gali tik pageidauti.

Tačiau viena yra aišku, kaip po įvairių laikų ir patyrimų, mes jau įsitikinom, kad gimtasis raštas, padalintas dvasiškai alkaniems, dar kurį laiką palaikys blaivas jų galvas ir kels pavargusių širdžių viltis. Toks spaudinys glaudins lietuvį prie lietuvio per didžiausias atstumas ir laikys jį atitinkamoj galvojimų ir jausmų pusiausvyroj jausmų iki tos valandos, kai prisikėlusi teisybė vėl visus šauks susirinkti į gimtuosius lizdus.

Tad vertinkit tikrovę ir darykit išvadas.

WISCONSIN'O LIETUVIŲ ŽINIOS

Pagerbė Atvykusius Iš Europos

Racine, Wis. — Matulionių šeima atvyko iš Europos liepos mėnesį. Prieš karą jie yra gyvenę Amerikoje. Lietuvoje išgyveno šešioliką metų.

Jiems atvykus, Racino lietuviai suruošė priėmimo — pagarbos puotą parapijos svetainėj, kur publikos dalyvavo virš pora šimtų. Rengėjos puotos buvo: M. Zaleskienė, A. Grimalienė, A. Zizminskaitė ir Rukšai. Jaunasis sūnus Grimalių atvykusiems įteikė dovanų virš šimtą dolerių.

Vakarą atidarė rengėjų pirm. M. Zaleckienė pakviesdama programai vesti M. Kasparaitį, kuris pats kalbėjo ir pakvietė visą eilę svečių. Visi reiškė linkėjimus geriausios sveikatos ir laimingo gyvenimo. A. Zizminskaitė palinkėjo, kad Lietuva atgautų greit nepriklausomybę ir kad Matulioniai vėl galėtų grįžti į laisvą. **M. Kasparaitis**

Nauja Lietuvos Istorija

THE STORY OF LITHUANIA

Parašė
KUN. TOMAS CHASE (Čižauskas)
Išleido Strafford House, Inc.
Žemėlapiai, kronologija, 390 pusl.
KAINA: $3.50
Užsakymus siųskite į —
DRAUGAS
2334 S. Oakley Ave.
Chicago 8, Illinois

Please send me postpaid..... copies of your book THE STORY OF LITHUANIA. Enclosed you will find $.....
Name .....
Address .....
.....

NELAUKITE—

Rytoj Jau Gali Būti Pervėlu!

Jei norite užsitikrinti nuo ugnies, namus, baldus, automobilius, ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimei ištikus, neturėsite jokių nemalonumų.

"Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters"

O'MALLEY and McKAY, Inc.

222 W. Adams St. Kamb. 1548-54

Telefonas CENTRAL 5208

GENERALINIAI AGENTAI šių Kompanijų:
COLUMBIA INSURANCE COMPANY
IMPERIAL ASSURANCE COMPANY
LUMBERMEN'S INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.
MICHIGAN FIRE AND MARINE INSURANCE COMPANY
PHOENIX INDEMNITY COMPANY

10,000 BONKŲ

- DEGTINĖS
- BRANDĖS
- RUM'O
- GIN
- VYNO
- KORDIALŲ
- KRUPNIKO

Bus Parduodama

SPECIALĖMIS KAINOMIS

MONARCH LIQUOR STORE

3529 So. Halsted St.

Phone: YARDS 6054

Nathan Kanter, 'Lietuviškas Žydukas', sav.

MARGUTIS

VIENINTĖLIS AMERIKOS LIETUVIŲ KASDIENINIS RADIO LAIKRAŠTIS, — ĮSTEIGTAS BAL. 11 d., 1933

Kviečiame klausytis muzikos, dainų, žinių ir pranešimų.

WHFC - 1450 kilocycles

SEKMADIENIAIS:. n u o .1-mos iki 2-ros valandos popiet.—
KITOMIS DIENOMIS: nuo 9:30 valandos vakare
EXTRA PROGRAMAS: Penktadieniais nuo 7 iki 8 val. vak.

MARGUČIO Ofiso Adresas:

6755 So. Western Ave., Chicago, Ill.

Telefonas — GROvehill 2242

MAIŠYTAS SU IMPORTUOTAIS IŠ BOHEMIJOS APINIAIS DĖL PUIKESNIO SKONIO ...PUIKESNIO ALAUS

Peter Fox Brewing Co., Chicago, Illinois

CHICAGOS LIETUVIŲ VEIKLA

So. Chicago Žinutės

Parapijos piknikas. Rugsėjo 21 d., Vytauto parke įvyks Šv. Juozapo parap. rudens piknikas.

Kleb. kun. V. Černauskas kviečia parapijonus, svečius roselandiečius atsilankyti į pikniką ir smagiai laiką praleisti su sočikagiečiais.

Mūsų vyriausia piknikų šeimininkė, B. Vasiliauskienė, uoliai rengiasi atsilankusius į pikniką svečius pavaišinti lietuviškais valgiais. Ji net būdama atostogose Michigan valst. rūpinosi šiuo pikniku.

☆

Parapijos mokykla. Visi mūsų parapijos vaikai sugrįžo į mokyklą. Teko nugirsti, kad daug ir naujų įregistruota.

Duosni parapijonka M. Miniotienė yra vaikučių "chief cook". Ji kasdien parapijos salėje pagamina vaikams šiltus pietus. Dėkingi esame jai už pasiaukojimą šiame darbe.

★

Mirė. Rugs. 16 d. mirė uolus ir duosnus parapijonas a. a. Juozas Jakštas. Nors buvo nevedęs, bet gyvenime gsažiai tvarkėsi: rėmė parapijos reikalus, bei lietuviškas įstaigas, net tapdamas garbės nariu. Buvo ilgametis katalikiškos spaudos rėmėjas ir dienraščio "Draugo" skaitytojas. Iš Šv. Juozapo bažnyčios kūnas bus palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse. Pažįstamieji ir draugai prisiminkite a. a. Juozą Jakštą savo maldose.

★

Smagios vakacijos. So. Chicago Raporteris su dukrelėmis ir veikėja A. Rimkiene turėjo begalo smagias atostogas Apvaizdos Kalnely, Pittsburgh, Pa. Kupinos įspūdžių grįžo namo ir kupinos naujos energijos toliau darbuotis.

Be to, labų dienų parvežė mūsų varg. L. Sabonienei nuo draugių ir pažįstamų.

BALF Reikalais

BALF Chicago apskritis turėjo mėnesinį susirinkimą. Valdyba atsilankė visa, bet iš skyrių atstovų buvo mažai. Ir kaip keista: iš toliau atsilanko, o vietiniai nepasirodo. Visgi galima rasti valandą, kitą susirinkimui.

Vajus nėra baigtas. Savo kvotos nei pusės nepasiekėm. Ir sustoti dirbus?

Porą mėnesių buvo pertrauka. Dabar jau atvėsta.

Susirinkime aptarta bėgantieji reikalai. Drabužių sandėliai kolonijose. Kas turit rūbų, neškite, nes pabaigoj šio mėnesio bus išsiųsti į centrą.

★

Lapkričio 30 d., Dariaus-Girėno svetainėj bus parengimas. Programą išpildys tremtiniai. Vadovauja Budginas.

☆

BALF seimas pageidauja, kad skyriai turėtų atstovybę su gausiomis aukomis. Cicero skyrius jau atstovą turi, pagal išgalę ir aukų skirs.

North Side skyrius per Tūbelienę visus nustebino. Jo auka seimui mažiausiai penki šimtai dolerių. Ot, ką reiškia pasiryžimas ir artimo meilė! Gražus pavyzdys visiems.

Visų kitų skyrių atstovai pranešė, jog imsis aktyvumo. Nėra abejonės, Chicaga didelė, galinga.

Lietuvos konsulas Daužvardis nupiešė jaudinantį vaizdą. Turi atsišaukimą iš anapus vandenyno šelpti jau namečius mokinius. Čia jau plačios visuomenės reikalas. Nutarta atsišaukti. Tėmykite spaudą, ir klausykite radio.

Apskr. pirmininkas ir iždininkas Kaulakiai patiekė rezignaciją, palieka Chicagą. Gaila, netenkam dviejų gerų ir veiklių žmonių. **D.**

— Spalių 13 d. Chicagoj prasidės Community Fund vajus. Aukoms rinkti norima gauti 2,000 liuosnorių moterų. Tikimasi surinkti $200,000.

Dėmesio

Artinasi žiema, pasirūpinkime pridengti savo tautiečius. Kurie turite atliekamų rūbų, prašomi juos paaukoti persiuntimui lietuviams tremtiniams Europoje dar šį mėnesį, nes nuo pirmos dienos spalių BALF Cricago Apskritis išsiųs siuntą rūbų į New Yorką persiuntimui Europon. Taip pat visi BALF skyriai prašomi atvežti savo surinktus rūbus į apskrities sandėlį nevėliau pirmos dienos spalių.

★

BALF Chicago Apskrities didelis vakaras įvyks lapkričio 30 d. Dariaus-Girėno salėj. Organizacijų prašome nerengti tą dieną didesnių vakarų, nepakenkti tremtinių šelpimui.

Pranešimai

Šv. Kazimiero Akademijos Rėmėjų Dr-jos susirinkimas įvyks sekmadienį, rugsėjo 21 d., 2 val. popiet, Šv. Kazimiero akademijoje. Visų A RD skyrių prašome atsiųsti atstoves susirinkiman, nes tai bus priešpiknikinis susirinkimas. ARD rudens piknikas įvyks rugsėjo 28 d., Vytauto parke.

A. Nausėdienė, ARD pirm.

Marquette Park. — Tėvų Marijonų Bendradarbių 5-as skyrius laikys mėnesinį susirinkimą sekmadienį, rugs. 21 d., 2 val. popiet, parapijos svetainėje. Nariai-ės ir rėmėjai-os Tėvų Marijonų vienuolyno kviečiami skaitlingai susirinkti. **Valdyba**

Sekmadienį, rugsėjo 21 d., 1 val. popiet, West Side svetainėje, 2244 W. 23rd Place, įvyks svarbus Draugijos Lietuvos Ūkininko mėnesinis susirinkimas. Prašoma narių susirinkti. Nariai atsilikę su mokesčiais, malonėkite užsimokėti.

Antanas Valonis, pirm

Kas, Kada Ir Kur

VISUS KVIEČIAME

Nekalto Prasidėjimo Seserų Gildos centras rengia piknikėlį seselių naudai rugsėjo 21 d., 2 val. popiet, Balsių kieme, 4355 S. Artesian Ave. Linksminsimės lauke ant gražios pievos.

Rengimo komisija kviečia visus — ne vien Gildos narius, bet ir svečius iš toliau, ir visus seselių prietelius atvykti ir praleisti laiką.

Barbutė

IŠVAŽIAVIMAS

Marquette Park. — Švento Kazimiero Karalaičio Drja rengia išvažiavimą į Labdarių Sąjungos ūkį, sekmadienį, rugsėjo 21 d. Visas pelnas skiriamas naujos bažnyčios fondan.

Didelis busas lauks prie bažnyčios 12 val. Tikietas ten ir atgal $1.

Visų prašoma važiuoti busu, taipgi nesivėluoti ateiti prie bažnyčios.

Šv. Kazimiero Draugija darbuojasi, kad prisidėjus prie pastatymo naujo ir gražaus Dievo Namo, kurio visi laukiame. Visų prašoma paremti draugijos gražias pastangas padidinimui bažnyčios statymo fondo.

Valdyba

Tulų žmonių sielą yra tartum senų daiktų sandėlis. Joj yra maža vertingų daiktų, bet beverčių skarmalų didžiausios krūvos.

A. A.
VIKTORAS GUMBARAGIS
(GUMBAR)

Gyv.: 3438 S. Lowe Ave., telefonas YARds 3632.

Mirė rugs. 18d., 1947m., 10:15 val. ryte, sulaukęs pusės amž. Gimė Lietuvoje. Kilo iš Ukmergės apskr., Žemaitkiemio parap., Antatilčių kaimo. Amerikoj išgyveno 42 m.

Paliko dideliame nuliūdime: žmoną Oną; sūnų Antaną ir marčią Frances; dukterį Stella; anūkę Sandrą; brolį Jurgį ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų Amerikoje. O Lietuvoje paliko 2 brolius — Simoną ir Ignotą.

Priklausė prie Keistučio Pašalpos Klubo ir prie Teisybės Mylėtojų Draugystės.

Kūnas pašarvotas P. J. Ridiko koplyčioj, 3354 S. Halsted St. Laidotuvės įvyks pirmadienį, rugsėjo 22d. Iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Jurgio par. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Žmona, Sūnus, Duktė ir kiti Giminės.

Laid. direkt.: P. J. Ridikas, tel. YARds 1419.

SENIAUSIOS IR MODERNIŠKIAUSIOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS

John F. Eudeikis

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 S. Hermitage Avenue
Yards 1741-2

4330-34 S. California Avenue
Lafayette 0727

Koplyčios VELTUI Visose Chicagos Dalyse

Radio Programai WGES (1390 k.)
DABAR KAS ŠEŠTADIENĮ
nuo 9:15 iki 9:30 v. ryte.

Veteranų Perlaidojimo Reikale

Kreipkitės prie ANTANO B. PETKAUS, Laidotuvių Direktoriaus. Pagal Karo Departamento patvarkymą, dabar jums norint, kūnai žuvusių ar mirusių veteranų — jūsų mylimųjų, bus parvežti perlaidojimui. Tik pašaukite ir p. Petkus atvyks į jūsų namus ir suteiks jums visas perlaidojimo informacijas. Suteikiamas pilnas militarinis laidojimas.

NULIŪDIMO VALANDOJE

KREIPKITĖS PRIE
ANTHONY B.

PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

DVI MODERNIŠKOS KOPLYČIOS JŪSŲ PATOGUMUI:

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.
Telefonas TOWNHALL 2109

6812 So. Western Ave., Chicago, Ill.
Telefonas — GROVEHILL 0142

Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir jūsų finansiškam stoviui prieinamas!

SENOMS, ATDAROMS, SKAUDŽIOMS ŽAIZDOMS IR ODOS IŠBERIMAMS

Kenčiantieji nuo senų, atdarų ir skaudžių žaizdų, žino kaip sunku yra ramiai pasėdėti, ir kaip nakties metu negalima gerai išsimiegot. Kuomet žaizdos pradeda niežt ir skaudėti — užtepkite LEGULO Ointment palengvinimui skausmo ir niežėjimo tų senų, atdarų ir skaudžių žaizdų.

Jo atgaivinančios ir skausmą prašalinančios ypatybės suteiks Jums tinkamą nakties poilsį ir pagelbės išgydyt senas, atdaras ir skaudžias žaizdas. Vartokite jį irgi skaudiems nudegimams, šašų ir sutrūkimų prašalinimui, ir kad palengvinti Psoriasis niežėjimą. Atvėdina vadinamą Athlete's Foot degimą ir niežėjimą, sustabdo jo plėtimąsi. Ulaiko nuo odos nudžiūvimo ir trūkimo tarp pirštų; geras ir tuos, trūkstančios odos niežėjimui, nuo darbo išberimams ir kitoms odos negalėms iš lauko puse

LEGULO OINTMENT parsiduoda po $1.25 ir po $3.50.

Siųskite jūsų Money Orderį tiesiog į —

LEGULO, DEPT.—D.
4847 W. 14th Street
CICERO 50. ILLINOIS

LIŪDĖSIO VALANDOJ
Šaukite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

6845 So. Western Ave. PROspect 0099
3319 Lituanica Ave. YARds 1138-1139

Tiems kurie gyvena kitose miesto dalyse gausime koplyčią arčiau jūsų namų

PIRKITE TIESIOG NUO— MR. NELSON
— Savininko —

St. Casimir Monument Company

3914 West 111th St.

Vienas Blokas nuo Kapinių

Didžiausias paminklams planų pasirinkimas mieste.

Telefonas: CEDARCREST 6335

SEKANTIEJI YRA NARIAI CHICAGO LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

Ambulansu patarnavimas yra teikiamas dieną ir naktį. Reikale, šaukite mus.

Mes turime koplyčias visose Chicagos ir Roselando dalyse ir tuojau patarnaujam.

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone SEEley 5711

IGNACAS J. ZOLP
1646 WEST 46th ST. Phone: YARds 0781

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED ST. 710 W. 18th STREET
Telephone: YARds 1419

LACHAWICZ ir SŪNAI
2314 W. 23rd PLACE Phones — VIRginia 6672
10756 S. MICHIGAN PULlman 1270

LEONARDAS L. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: PULlman 9661

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Phone: YARds 4908

JULIUS LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone LAFayette 3572

PASIKLAUSYKITE Visų Mėgiamiausias

Budriko Radio Programas

Sekmad. WCFL Stoties 9:30 v. v.
Ketvirtad. WHFC Stoties 7:00 v. v.

BUDRIKO KRAUTUVĖJE visuomet rasite geriausios kokybės RAKANDUS, RADIOS ir JEWELRY, prieinamiausiomis kainomis ir visuomet mandagų patarnavimą. Atsilankykite.

VISI DEPARTMENTAI PATALPINTI VIENAME BALTAME NAME

Krautuvė atdara kiekvieną dieną. Vasaros metu atdara vakarais Pirmad. ir Ketvirtad. iki 9 val. vakare.

JOS. F. BUDRIK, Inc.
3241 S. Halsted Street
Chicago 8, Ill.
Tel. CALumet 7237

Uncle Sam Says

Many tributes will be paid newspaper boys on annual Newspaper Boy Day this month. Thousands of newspaper boys are members of thrift clubs, sponsored by the International Circulation Managers' Association. Perhaps no greater honor will come to these boys than to point them out as school boys who are demonstrating how to go into partnership with their Uncle Sam in building a growing fund for future education. By investing their newspaper boy earnings in U. S. Savings Bonds regularly, they are getting their Uncle Sam to pay part of the expense. Your bond officer or banker will explain how regular bond buyings can provide four years of college education, one year of which will be paid for by your Uncle Sam as interest on your investment.

U. S. Treasury Department

KAPŲ PAMINKLAI TIESIOG IŠ DIRBTUVĖS

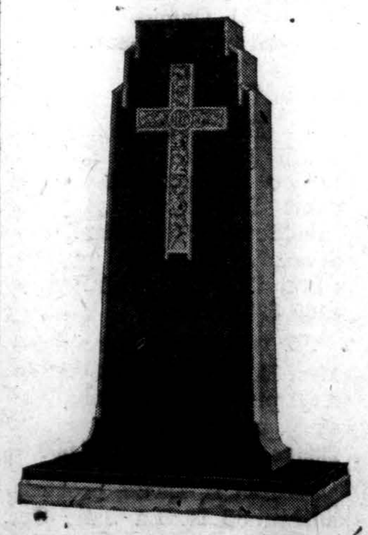

Užsisakykite gražų paminklą ant savo mylimo asmens kapo — tiesiog iš šios vienintėlės lietuviškos paminklų dirbtuvės.

Paminklus pristatome į visas kapines arti ar toli.

Nuo akmens šlifikavimo iki raidžių iškalimo ir paveikslų įstatymo — BITTIN Ir KAMENSKY ekspertyvis darbas yra paremtas **45 metų patyrimu.**

Aplankykite mus ir pamatykite mūsų darbo pavyzdžius. Dirbtuvė yra atdara visomis dienomis ir visomis valandomis.

BITTIN and KAMENSKY
Monument Works

3938 W. 111th STREET — Tel. BEVerly 0005
Pirmoji paminklų dirbtuvė nuo Šv. Kazimiero kap. vartų.

Laiškas iš Haiti

— Juodaodžių respublika. — Pasikalbėjimas su Haiti arkivyskupu ir misijonoriais. — Sutartis tarp Haiti ir Vatikano pildoma jau 87 metai. — Priimtų lietuvius misijonierius. — Socialinis sąjūdis. — Prezidentas kas sekmadienį Bažnyčioje. — Simpatijos Lietuvai iš Haiti.

West Indies salose yra juodukų respublika, Haiti. Vergijos laikais kasmet čia įvežtavo maždaug po 4,000 afrikiečių, taip, kad XVIII šmt. pabaigoje čia buvo 452,000 vergų ir 40,000 baltųjų. Dabar — visi laisvi. Visur matosi daug vaikų, gyventojų prieauglis, matyt, nemažas ir čia žmonės net 7 kartus tankiau gyvena, kaip Jungtinėse Valstybėse. Iš viso čia gyventojų, panašiai kaip Lietuvoj, trys milijonai. Valstybinė kalba — prancūzų. Haiti eksportuoja kavą, cukrų, bananus, medvilnę. Žmonės gyvena daugumoj labai neturtingai, iš nendrių, iš žabų supintose ar iš lentelių sukaltose lūšnelėse. Čia žiemą vasarą šilta, nei kuro, nei šiltų drabužių nereikia, tai ir užkandę bananų, žirnių ar kitų vaisių žmonės gyvasti gali palaikyti.

Daugumos tikyba — Romos katalikų. Jau yra šiek tiek vietinių kunigų, bet daugiausia — atvykę misijonieriai iš Prancūzijos, daugumoj bretonai. Kalbėjau su misijonieriais. Pasakojo, kad kunigų permažai. Daugumoj — vienam kunigui tenka apie 20,000 gyventojų, kurie yra išsiblaškę kalnuose, daugelis beraščiai ir kuriuos norint pasiekti, tenka joti raitam siaurais kalnų takeliais.

Kultūrinė ir religinė Haiti padėtis

Vaišingas sostinės — Port - au - Prince arkivyskupas lietuvių laikraštininką pakvietė apsistoti pas save, kur ir išbuvau dvi paras. Arkivyskupas Juozapas Le Gouaze yra iš Prancūzijos. Haiti misijose dirba 23 metus. Pasikalbėjimai su juo ir su kitais Haiti kunigais gali būti suvesti į šiuos klausimus ir atsakymus:

— Kokią čia kultūrinė ir religinė padėtis?

— Mes čia turime stiprią pranūczų kultūrinę įtaką. Mokyklos, kiek galima, seka Prancūzijos programą.

Yra 7 liciejai valstybiniai ir 3 katalikų kolegijos, kurias veda vienuoliai. Be šių, katalikai turi dar keletą mergaitėms pensionatų. Valstybė kiek galima plečia mokyklų tinklą. Net ir pradžios mokyklų daugelį laiko katalikai ir jos turi pasisekimą. Tačiau, trūksta mokyklų ir mokytojų, ir mažuma mokyklas telanko. Apie 2/3 vaikų mokyklos negali lankyti. Valstybinė kalba — prancūzų, bet gyventojai kalba iš prancūzų kalbos atsiradusiu žargonu — sreolų.

Konkordatas galioja jau 87 metai

— Kokie santykiai tarp valstybės ir Bažnyčios?

— Turime konkordatą 1860 metais sudarytą. Jau 87 metai kaip konkordatas sudarytas ir yra laikomas. Kaikurie priešiškybiškai nusiteikę seimo atstovai bandė jį atakuoti, bet prezidentas pareiškė, kad konkordatas bus rūpestingai, kaip sutartis, pildomas. Turime Šv. Tėvo atstovą, nuncijų, kurs pagal nusistovėjusią tradiciją yra viso diplomatinio korpuso dekanas.

Konkordatu buvo sudaryta 5 diecezijos, 150 parapijų ir 600 koplyčių — mokyklų. Tas pastarąsias raiti kunigai aplanko. Žmonės, net ir kalnuose, praktikuoja religiją. Gaila, kad mums trūksta kunigų: teturime 240 kunigų trijų milijonų katalikiškoj valstijoje. Turime seminariją ir čia vietinių kunigų skaičius didėja.

— Vokietijoje yra apie 200 lietuvių kunigų. Jei kurie, vyskupui sutinkant norėtų čia dirbti misijų krašte, ar jiems būtų vietos?

— Aišku, labai malonu būtų jų turėti, tik jie turėtų mokėti prancūzų kalbą ir būti pasirengę nelengvoms misijų sąlygoms.

— Kaip su katalikų akcija?

— Ji daugumoje yra organizacijos stovyje. Yra tam paskirtas kunigas ir mes jau turime darbininkų, studentų organizacijas, sudarytas "žosistų" pavyzdžiu.

Turime du katalikų laikraščius: dienraštį ir savaitinį "L'Action social". Šį pastarąjį veda jauni pasauliečiai, pasiryžę populiarinti socialiniu popiežiaus enciklikų dėsnius.

Turime keletą šimtų katekistų, ir tai yra mums labai svarbi parama. Savanoriai katekistai yra geriausi dvasininkų padėjėjai.

Apie Prancūziją ir Lietuvą

— Kaip kilę iš Prancūzijos, ką manote apie tos šalies ateitį?

— Katalikybė ten atgauna pozicijas. Puiki dvasiškija, intelektualai daugelis pagerbia religiją ir yra daug atgimimo ženklų. Tikime, kad Bažnyčia atgaus mases, kaip atgavo savo pozicijas inteligentuose.

— Esate ką nors girdėję apie Lietuvą?

— Mes labai užjaučiame Lietuvos kančias, suprantame jos padėtį po sovietų batu ir meldžiamės, kad ta simpatingoji šalis atgautų laisvę. Mes verkiame drauge su lietuvių tauta dėl nužudytų kunigų ir kitų, ir šia proga mes, Haiti dvasiškija, reiškiame gilią užuojautų ir simpatiją lietuviu tautai. Mums gaila, kad geležinė uždanga neleidžia žinoti visko, kas ten darosi.

Mūsų kraštas — yra demokratiškas, prezidentas laikosi įstatymų, jis nori, kad šio krašto demokratija būtų krikščioniška, pasinešusi socialinio ir krikščioniško teisingumo kryptimi. Pats prezidentas kas savaitė lankosi bažnyčioje.

Mūsų linkėjimas būtų, kad ir Lietuva liktų greičiau nepriklausoma ir joje vyrautų demokratybės ir krikščionybės dvasia".

Iš savo gausių kelionių patyrimo galiu pasakyti, kad nedaug kur teko sutikti tiek daug nuoširdumo ir simpatingumo, kaip tolimoje Jamaikoje ir Haiti.

Dr. J. Prunskis

Įvairios... Įdomios .... ŽINIOS

Šūkis Vietoj Adreso

Washington, D. C. — Nuo karo laikų pašto laiškų antspaudavimo mašinose yra dar vartojami šūkiai, pav. "Buy Savings Bonds". Šiomis dienomis Iždo Departamentas gavo iš Italijos laišką, šiaip užadresuotą: "Signor Rocco La Vellina, Build Your Future Wisely, Safely, Buy U. S. Savings Bonds".

Pasirodė, kad vietoj adreso, laiško siuntėjas surašė karo laikų šūkius ir tokiu būdu laiškas pateko į Iždo Departmentą.

Per Viesulą Gimė Kūdikis

Delray, Fla. — Pačiame pašėlime audros, kuri šiomis dienomis praūžė skersai Florida, Mrs. Wm. Babkiewicz atėjo laikas pagimdyti kūdikį. Motina suspėta nugabenti į saugų viešbutį. Viskas gerai išėjo. Gimė mergaitė, kuriai tėvai žada duoti vardą Mary Gale.

Vyras Moteriško Darbo Čempionas

Tulsa, Okla. — Žemės ūkio ir gaminių parodoj čia Lyle Grigg, pastarojo karo veteranas, laimėjo aukščiausią dovaną už moterišką darbą. Paliuosuotas iš kariuomenės jis pradėjo mokytis nerti. Ir, štai, parodoj turėjo išstatęs: nunertą karpetą, lovai užtiesalą, paduškoms ir paduškaitėms valkalus, staltieses ir k.

Be Teismo Nukirto Galvą

Shanghai, Kinija. — Laikraštis Sun Pao praneša, kad Indo-Kinijoj prancūzai sugavę Ho Chih Minh, vadą vietos sukilėlių, vietoj nukirto galvą.

Raudonieji Banditai

Nanking, Kinija. — Miesto vyriausybė įsakė naktimis uždaryti visus vartus, išėmus tris svarbiuosius. Bijoma, kad į miestą neįsibriautų raudonieji banditai — komunistai.

"PAKORĘ" TAFT-HARTLEY DARBO ĮSTATYMĄ

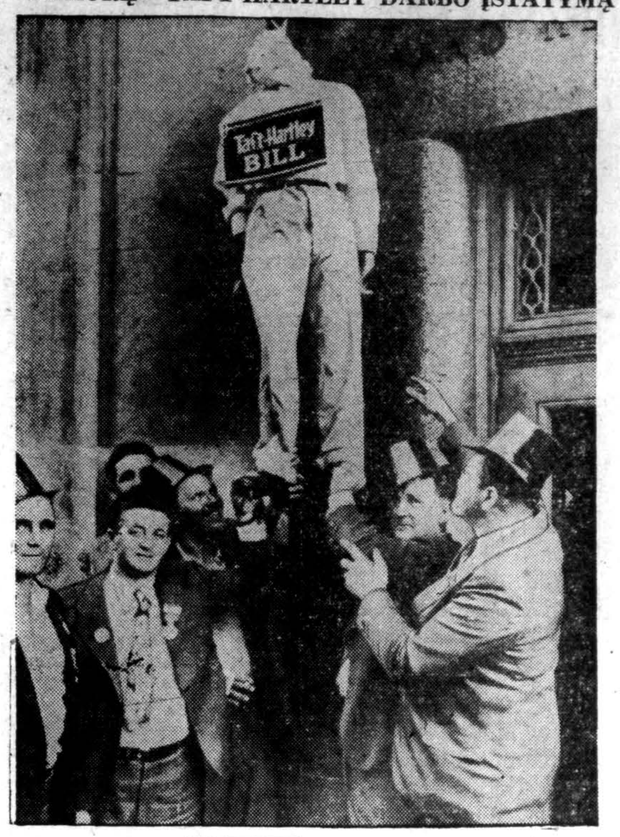

Cincinnati, Ohio, šiomis dienomis buvo Valstybės Darbo Federacijos (State Federation of Labor) suvažiavimas, per kurį suruošta tokios "iškilmės", kaip matome nuotraukoj: "pakartas naujas darbo įstatymas". (Acme-Draugas telephoto)

Kas Girdėt Chicagoje?

— Pradedant sausio mėnesiu, 1948 m., 14,000 viešųjų mokyklų mokytojoms, kaip tikimosi, bus pakeltos algos 25 nuošimčiu. Vyrų Mokytojų Klūbas, kuriam priklauso 800 narių, pagrąsino Švietimo Tarybą, kad jei nuo spalio mėnesio nebus pakeltos algos, visi sustreikuosią spalių 6 d.

— Geradarys, kurs nepadavė net savo vardo, atnešė į Mr. ir Mrs. Louis Kwiatek namus $500 auką, kad tėvai galėtų savo keturių metų vaiką išvešti į kitą kraštą - klimatą, kur jis galėtų pasveikti. Tėvų džiaugsmas neapsakomas.

— Paul Gerhardt, miesto namų inspektorius, patiekė miesto tarybai sąrašą viešbučių, kuriuos taryba turėtų traukti atsakomybėn dėl nesilaikymo įstatymo, liečiančio laiptų ir keltuvų saugumo. Sąrašė yra 41 viešbutis.

— Į saliuną adresu 9227 Cottage Grove įėjęs nepažįstama žmogus pasisakė kompanijos atsiųstas pakeisti gramafoną (juke box). Pasiėmė stovėjusį ir įsidėjęs į troką nuvažiavo. Pasirodė, būta vagies. Nuostolių padaryta $1,000.

— Vaughn vardo veteranų ligoninė šiomis dienomis gavo dovanų komplektą (set'ą) Chimes (varpų). Tai dovana plieno darbininkų, Chicagoj, priklausančių CIO.

— Eva Foreman, iš South Haven, Mich., čia teismo nubausta $200. Būdama Waukegan'e ji pasisamdė taksi į Chicago. Čia atvažiavus pasisakė turinti tiktai $2, o taksi rodyklis rodė $23.

— Du plėšikai apiplėšė Mrs. H. Gersten, 442 Aldine Ave. prie pat jos namų. Atėmė brangų furkotį ir du žiedus, kurie verti $5,000.

— Ben B. Davis, brokeris adresu 33 N. La Salle St., prisipažino pastaruoju laiku prakoziravęs $50,000.

Ieškoma Asmenų

Inčiura, Juozas ir Inčiuraitė, Ona, iš Kupiškio val.

Iškauskaitė (ar Jaskauskaitė?), Phyllis, studijavus Kaune Teologiją - Filosofiją, ir grįžo Amerikon apie 1936 m.

Ivanaitienė - Juršynienė - Norkvtė, Magdalena, iš Vilkaviškio ap.

Janušaitis, Mary, iš Šakių ap., ir duktė Vanda Janušaitis, vragonininkė.

Juršvnienė - Ivanaitienė Norkvtė, Magdalena, iš Vilkaviškio ap.

Ketvirtis, Juozas, iš Kamajų val.

Kniukštaitė, Paulina, gyv. Chicagoje.

CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

— Gubernatorius Green padarė viešą pranešimą valstybei, kad savaitė tarpe rugsėjo 21 ir 28 bus vadinamoji "Šunų Savaitė". Gyventojai raginami žmoniškais legtis su šunimis.

— Rugsėjo 27 d., Soldier Field ruošiama Chicago skautų paroda, kurioj bus galima pamatyti visas skautiškas gyvenimas, jų sumanumas ir pasiruošimai teikimui pirmosios pagabos ir t. p.

— Chicago Historical Society rumuose, prie North ir Clark gatvių atidaryta civilio karo paroda. Daug įdomių dalykų galima pamatyti.

— Miesto Taryboje šio mėnesio pabaigoje bus diskusuojama sumanymas pakelti mokestį įvairiems leidimams — laisniams.

— Illinois Federacija Moterų Klūbų paaukojo $2,000 Northwestern Universitetui tirimui vėžio ligos.

— Nuo rugsėjo 30 d. iš War Assets Administration Chicago regiono bus atleista 400 darbininkų. Ir tai dar paliks 2,414.

— Du plėšikai pagrobė ir apiplėšė Sol Steinhard, vienos New York jewelry firmos agentą. Atėmė brangenybių vertės $10,000.

× **Šv. Mykolo parapijos,** No. Side, bazaras prasidėjęs vakar, sutraukia labai daug žmonių. Klebonas kun. P. Gasiūnas, ir parapijos komitetas, tikisi, kad šiuo bazaru bus gerokai uždirbta parapijos reikalams. Bazaras įrengtas parapijos darže ir salėj. Baigsis sekmadienį, rugsėjo 28 d.

× **Vytauto parkas piknikams** oficialiai užsidarys rugsėjo 28 dieną, kurioj bus Šv. Kazimiero Akademijos Rėmėjų Draugijos centro piknikas. Vėliau dar gali būti piknikų, bet jie jau nėra oficialiai įtraukti į parko užvaizdos knygą ir garsinami parko lentoje.

× **Juozas Olšauskas,** Amsterdamo, N. Y., lietuvių parapijos vargonininkas, ir Vargonininkų Sąjungos centro sekretorius-iždininkas yra atvykęs į Chicago tos organizacijos reikalais. Praeitą ketvirtadienį atlaikė svarbų posėdį su Varg. Sąjungos Chicago Provincijos nariais.

× **Kun. A. Naudžiūnas, MIC.,** baigdamas atostogas savo gimtinėje Bostone, atsiprašo, kad negalįs išpildyti pažado — atsiųsti šviežių vėžių redakcijos personalui. Rašo, kad švogeris, kuris yra vėžių gaudymo biznyje, susižeidęs ranką ir susidarė tokios komplikacijos, kad yra nuolatinėj daktaro priežiūroj.

× **Darius-Girėnas** Post 271, American Legion, naujos valdybos, taipgi ir moterų auxiliary valdybos, instaliacija, įvyks šį vakarą, posto salėj, 4416 S. Western Ave. Nauju posto komanderiu yra Jonas J. Karalaitis. o moterų auxiliary pirmininke Mary Mikšis. Šios iškilmės kasmet sutraukia labai daug publikos.

× **Paul Putrimas,** žinomas Cicero biznierius ir rėmėjas parapijos, organizacijų ir draugijų, pastaruoju laiku sunegalėjo ir išvyko į Hines ligoninę. Jis yra pirmojo pasaulinio karo veteranas. Biznyje vadovauja jo apsukri žmona.

× **Matas Kaminskas,** West Side biznierius, savo vardines švenčia sekmadienį, bet Cicero Vardinių Klubas, kuriam ir Kaminskas priklauso, dėl tam tikrų priežasčių, pagerbimą nukėlė savaitę vėliau. Pasveikinimas ruošiamas Kaminskų rezidencijoj, Riverside.

× **Mr. ir Mrs. J. Ralys,** iš Lowell, Mich., šiomis dienomis "Draugui" atsiuntė didelę dėžę obuolių ir prašė pavaišinti redakcijos ir administracijos narius bei darbininkus. Per kelias dienas visi skaniai valgė obuolius. Ralys rašo, kad tie obuoliai yra čiepyti iš Lietuvos parvežtais čiepais. Visas dnr. "Draugo" štabas dėkoja Raliams už skanius, kvepiančius obuolius.

TAUPYKIT LIETUVIŠKOJ ĮSTAIGOJ

Gausite iki 3% nuošimčių ant savo taupomų pinigų (current rate). Visi indėliai yra apdrausti iki $5,000.00.

MŪSŲ TURTAS SIEKIA ARTI $2,000,000.00

Tolimesni Amerikos Lietuviai siųskite taupimui pinigus per paštą; mes ūmai ir teisingai pakvituosime.

Įstaigos Naujas Namas

CHICAGO SAVINGS & Loan Association
JOHN PAKEL, Pres.
6234 So. Western Ave.
Chicago 36, Illinois
Telefonas GROvehill 7575

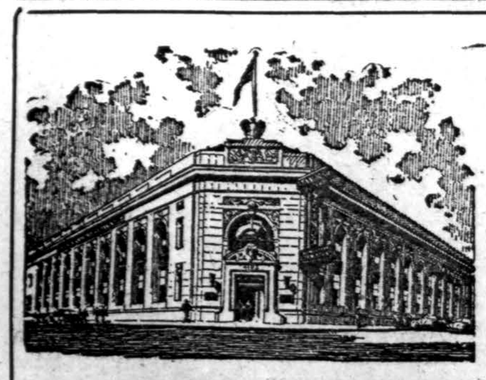

DUODAME PASKOLAS UŽ ŽEMIAUSĮ NUOŠIMTĮ.

Didžiausia ir stipriausia finansinė įstaiga teikia taupytojams ekstra apsaugą.

Turtas 18 milijonų dolerių

Atsargos fondas virš $1,600,000.00

STANDARD FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION of CHICAGO
JUSTIN MACKIEWICH, Pres. and Mgr.
4192 Archer Avenue — Virginia 1141

PLANINGAS TAUPYMAS
Moka Gerus Dividendus

Mūsų Bendrovė gelbsti tūkstančiams taupytojų sudaryt atsargas—įsigyt nuosavus namus—naują automobilį—dėl apsaugos nuo netikėtų nelaimių. Jūsų taupiniai apdrausti iki $5,000 per Federal Savings & Loan Insurance Corporation. PRADĖK TAUPYTI DABAR. . .

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association
Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK RD. • CHICAGO 8, ILLINOIS
PHONE: VIRginia 7747 — JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres.